

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Rahbek, Knud Lyne.; af Rahbek.

Den unge Darby : et alvorligt Skuespil i tre
Handlinger

[Kbh.] : Christ. Gottl. Proft, [1780]

[12], 108 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

55, - 192.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021313867

Don't Miss This

or

Don't Miss This

Don't Miss This

or

Don't Miss This

Don't Miss This

Don't Miss This

Don't Miss This

Don't Miss This

Den unge Darby.

Et

alvorligt Skuespil

i tre Handlinger

af

R a h b e k.

Delectare & docere est Comediæ.

HEINSIUS.

Paa Christ. Gottl. Profts Forlag.

Seu magis dicitur.

et

et dicitur et dicitur

et dicitur et dicitur

et

et dicitur et dicitur

et dicitur et dicitur et dicitur

et dicitur et dicitur

et dicitur et dicitur et dicitur

Til Herr N o s e.

Det er ikke for at prale med Deres
Venſkab, at jeg helliger Dem diſſe
Blade; thi vort Bekendſkab har været alt
for kort til, jeg turde ſmigre mig dermed;
heller ikke er det i det Haab, at blive dome
Kiender i Skueſpilkonſten, fordi jeg indſeer
Deres ſtore Fortienester, ſom Skueſpiller;
thi hvad gier jeg deri andet, end gienta
ger, hvad Publicum eenſtemmig — thi dem,
ſom Partiffhed eller Fordomme blinder, reg
ner jeg ikke til Publicum — har ſagt —

Nei det er blot for offentlig at kunde sige Dem, at jeg føler, hvormeget jeg skylder Dem. Jeg vil ikke engang tale om, hvormeget jeg skylder Lord Sarbridge af det smigrende og uventede Bisald, hvormed Publicum ved Opførelsen beærede mit Stykke; meget levende føler jeg, hvor liden Deel af Bisaldet, der bliver tilbage, naar man fraregner den, som tilhører Dem og de øvrige agtbare Kunstnere, hvis foreenede Genie, Taalens og Kunst, gav mit Stykke et Værd, som det ingenlunde havde fra min Haand; men selv den Deel, der bliver tilbage, skylder jeg Dem. Thi næst Lessings herlige Emilie var Beverley, og De som Beverley den første, der lærte mig at føle, at

— — — — — intet

intet var skönt uden det sande, og at
Skuespillet var Livets Afbildning — og saa
ofte, som jeg siden saa Dem paa Skueplad-
sen, er jeg bleven bestrøket i denne Tanke,
og det Forsæt at søge det sande, og om-
mueligt, med Tiden at gaae samme Vej til
mine Medborgeres Hjerter, som De. — Har
jeg nu ikke været uheldig i at søge, hvem
skylder jeg det da uden Dem, der har bragt
mig paa Sporet? — Hvo kunde derimod
være saa ubillig at tilregne Dem det, om
jeg havde forladt den rette Vej? Publici
Bifald synes at berettigede mig til at haabe,
jeg i det mindste ikke ganske har forfeilet
den. — Maatte De i mange Aar fra
Skuepladsen tale til vore Hjerter, opflamme

mig til at søge Sandheden, maaskee jeg da
efter mange Aars Glid kunde være saa lyk-
kelig at fortiene den Roes, jeg havde tros-
lig vandret i Deres Fied! Allerede den blotte
Muelighed glæder mig saa; og hvis det
nogeniid blev virkeligt, hvormeget skyldte
jeg Dem ikke da?

Forsfatteren.

Til Læseren.

Jeg føler meget vel, hvormeget jeg taber ved at lade mit Stykke trykke; at jeg maa berygte, at man ikke ved Læsningen vil finde Sarbridge den ædle ærbørdige Gamle, Betty den elskværdige sømme Pige, Darby den brændende Sværmer o. s. v., som man fandt dem ved Opsørelsen. Men jeg skrev ingenlunde dette Stykke i det Haab at vinde Ære derved, men for at indhente mine Medborgeres Dom derover, og af den at lære, hvad Feil jeg i Fremtiden havde at flye, for at giøre mig værdig til deres Bifald. Man har vildet affrekke mig ved at sige, at de alvorlige Skuespil her ikke vare yndede; men hvordan skulle jeg troe dette om et Publicum, der saa vel paaskionner Eugenes Værd? Sandt er det, vi have faae Stykker af dette Slags paa vor Skueplads,

og mere end eengang har jeg besløget, at vor berømmelige Jomfrue Viehl ikke har beriget den med alvorlige Skuespil, og at hun hellere har villet være vor Destouches end vor Grassigny. — Dog maaskee var det min Lykke; thi da vilde Publicum vist have fordret af alle alvorlige Skuespil saa simpel og skøn Plan, saa rigtige og faste Characterer, saa naturlig og ædel Dialog, som det var blevet vandt til i hendes. —

Her er nu mit Stykke ganske, som det blev opført. Jeg vil være enhver forbunden, der vil lære mig at kende, hvad Feil jeg har begaaet deri; Enhver som har seet, eller læst Stykket, og roser, eller dadler det, ærer jeg som een af mine Dommere, kun maae han ikke fordrø, jeg skal antage ham for Publici Repræsentant. Denne Erklæring har jeg af visse Aarsager maattet giøre. — Den jeg taler til, forstaaer mig. Aldrig skal jeg besværge mig over, om nogen siger mit Stykke er maadeligt eller slet, naar han kun ikke siger, det er ondt, og blant alle de Kritiker, mit Stykke har faaet, er dette Slags det eeneste, som jeg ikke taus kan forbi-gaae. Thi hvo der siger, mit Stykke er slet, kalder mig en slet Autor, og dette har tusinde været

været, og dog været gode Mennesker; men hvo-
der siger, det er ondt, han kalder mig en Gift-
blandere, og vil kaste et forhadit Bys paa min
Character, han stræber at give mig et ulæ-
geligt Saar. Stykket er mod al Dyd og Reli-
gion, skal een have sagt, der tales om Bestem-
melse deri! — Ingensteds nævnes Bestem-
melse, uden hvor Darby siger: "Enhver er Men-
neshers Bestemmelse", og jeg synes at den, der
kan finde dette Sted saa umoralsk, maae en-
ten have en meget streng Dyd, eller maaskee
— slet ingen; da jeg ikke veed, hvo min Dad-
lere var, kan jeg ikke demme, og om jeg kunde,
vilde jeg ikke. En anden Beskyldning, som
synes mere grundet, thi jeg haaber ikke, den er
det, reiser sig af Darbys egen Character; han
er Werther, siger man, og med dette Udsagn
troer man at vælte alle de Forbandelser over mit
Stykke, som er udstødte mod Werther; her er
ikke Stedet at sige, hvad jeg troer om denne
Bog; men om Darby ogsaa er Werther i en
anden Situation, hvad følger deraf? At Styk-
ket prædiker Selvmord? — Var det saa, da
skulde jeg selv være den første til at fordømme et
Skuespil, der saa aabenbare syndede mod alle
Skuespils første Regel. Men fremsætter da Dig-
teren de Characterer til Mynstere, som han Bil-
dret

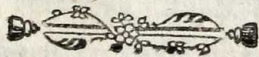

drer? Kan de vilde Udmærkt, en Sværmer i Videns-
skabens meest rasende Dieblig udstøder, ansees
for Lærdomme? heder det ikke om ham, som Pope
siger, "hvo i Verden har sin Samling, naar
han raser?" Vel veed jeg, at der er meget at
sige mod Selvmord, som Sarbridge ikke siger,
men saa yperligen, som disse Grunde staae i Do-
ctor Lesses Prædiken, saa slet vilde de passe sig
her; Darby kunde i Videnskabens Dieblikke ikke
høre dem, og at giøre Parade med dem for Til-
skuerne, var at betage mit Stykke al Interesse,
om det har nogen. Overalt — er der da slet in-
tet sagt, fordi ikke alt er sagt? er ikke hele Styk-
kets Hensigt at bestyrke Sarbridges Ord, at vor
Ulykke aldrig kan berettigge os til at ende vore
Dage, siden vi aldrig kan see, hvad der er vor
Lykke eller Ulykke? — Men Darby belønnes
jo? St. Albin og Clarendon belønnes ogsaa,
lærer derfor Huisfaderen Sønner Selvraadig-
dighed, eller Eugenie, at man skal see at naae
sine Ønsker paa hvad Maade skee kan? —
Men Darby den umandige foragtelige Stakkel,
der tumles hid og did af sine Videnskaber og af
hver Hændelse, kan ikke interessere os, og det
er umoralsk at vilde interessere os for ham.
Om han kan interessere, veed jeg ikke; dette veed
jeg, at jeg ikke kan tilstaae, det er umoralsk at
vilde

vilde interessere Tilskuerne for Darby, førend man beviser mig, at vi har Ret til at foragte vore svage faldende Brødre, at vi ikke skal ynke og undskyldte dem, ikke glædes ved at see en lykkelig Forandring bringe dem paa den rette Vej; men selv da siger jeg med Menneskelighedens Belgiorer, hvo der er reen, kaste den første Steen. Den fordømme Darby, som hans Eidskaber aldrig har henrevet! og hvo er den, som kan sige sig fri herfor, uden den, der har betaget sin Siæl al Ild ved et ryggesløst Liv, bortbyttet sine Eidskaber, og faaet dorst fæist Sandseghed i Stæden, og bør denne domme! —

Man forlade mig Zonen i denne Fortale; man har villet berøve mig mine Medborgeres Agtelse, det dyrebareste, jeg kiender, altsaa det, jeg med meest Varme strider for at beholde; hvad Længden angaaer, da har man gjort det til en Feil hos mit Stykke, det var saa kort; Vil nu Læseren behage at gjøre dette til en Prolog, var Feilen maa skee for en Deel afhiulpen.

Personerne.

Lord Darby Sønnen, Betty's Elsker.

Miss Betty Vilborn.

Lord Vilborn, hendes Fader, en Skottisk Adelsmand.

Lady Rusport, hendes Tante.

Lord Darby Faderen.

Lord Linby, en ung Officeer.

Lord Sarbridge, Lord Darby's og Vilborn's Ven.

Jerry, Darby's Tiener.

Scenen er i London i et Vertshuus. Handlingen gaaer for sig i en Sael, som er sættes for den unge Darby og Lady Rusport; hans Værelse er paa den ene Side, hendes paa den anden; bagest i Salen er en dobbelt Dør, som er Indgangen til Salen fra Antichambret af, ligesom Indgangen til Lord Darby og Lady Rusports Værelse er igiennem Salen. — Handlingen begynder om Formiddagen, og endes mod Aften. —

Første Handling.

Første Optrin.

Lord Darby Sønnen ene.

(Han sidder paaflædt ved et Bord, Ofsian ligger opslaaet for ham paa Bordet, men han læser ikke i den. Han seer sig omkring, og siger:)

Lianby kommer ikke endnu! jeg længes efter ham! Og dog siger mit Hierte mig, at det svage Glimt af Haab, jeg har tilbage, reent vil quæles ved hans Ankomst. — Det er min Skiæbne at haabe, at gjøre Anlæg, for at see ethvert Haab feile, ethvert Anlæg mislykkes: Hvad er mit Liv andet end en lang Række heraf? (Han tier et Dieblis, hans Bine falder paa Ofsian og han brøder ud:) Saul! du drog hjem fra Kampen, og haabede at favne din sømme Brud, men hun var i Dumrommats Huule, da leed du, thi eengang slog dit Haab dig feil, og jeg — med hver Dag som bortflyver, bortflyver een Deel af mit. Ha! dersom ikke tillige een Deel af mit Liv floy bort! — Dødelighed! min sidste Trøst! Himmelens dyrebare Gave, dig velsigner jeg! Du eene bringer mig engang vis Lindring — Ja! Altså! Send mig Døden, vil du nægte mig Betty! —

Du vil høre mig! at leve uden Betty, naar man har seet hende, kiender hendes Siæl, det var Ulykke, det var Straf; og kan du straffe mig, fordi du skabte en Engel, og satte hende nær mig? Fordi du gav mig et sølende Hjerter? Eller er det min Brøde, at der er opkommen en ulyksalig Stridighed mellem vore Fædre? Ha! Linby. —

Andet Optrin.

Linby. Darby.

Darby.

Beste Linby! Kom glæd mig! eller dræb mig med dine Esterretninger.

Linby.

De, jeg har at bringe dig, er ikke saa glædende, som din Ven ønskede dem, imidlertid —

Darby.

Altsaa er det umueligt at bielegge Sagen! — Jeg sagde det nok, at mit svage Haab reent vilde gaaes ved din Ankomst. Hvorfor skulde der ogsaa gaae een Dag forbi uden at bringe mig nye Plager?

Linby.

Første Handling.

3

Linby.

Men Darby! Din Sorg bringer dig til at see Spøgelse ved Ihs Dag. — Jeg har været hos Lord Wilborns Procurator, han har ingen Fuldmagt til at bielegge Sagen, men han vil skrive.

Darby.

Han vil skrive! kom Linby —

Linby.

Hvorhen?

Darby.

Følg mig hen til ham, jeg vil bede ham anvende al sin Veltalenhed for at overtale —

Linby.

Glemmer Darby, at han er her hemmelig? Og mistroer du mig saa meget, at du ikke tør overlade det til mig at tale med den Procurator.

Darby.

Jeg troer dig. Men det er min egen Sag. Jeg vilde tale varmere i den, snarere røre ham.

Linby.

Røre ham! — Den som er vandt til at see de lidendes Taare, at høre de sidste Suk af den, maa see uskyldige, som hans Veltalenhed dræbte,

ham vil du troe at røre? Nei troe mig, Darby! Løftet om Betaling vil røre ham, og dette Løfte troer han ligesaa godt af min Mund som af din, hvorfor vil du da udsætte dig for den Fare, at din Fader skal faae at vide, du er her, da du har saa mange Grunde til at skjule det for ham.

Darby.

Det faaer han vist at vide alligevel. Og hvorfor skulde Skiæbnen ogsaa skaane mig for de svagere Stød, da den ikke lader nogen Leilighed gaae forbie til at bringe mig de stærkeste!

Linby.

Jeg veed i Sandhed heller ikke, Darby! hvad der bevægede dig til denne Reise. Du vilde befordre Forliget mellem din Fader og Lord Wilborn, og du veed, dit hele Anslag kan ikke sættes i Værk, isald din Fader mærker, at du tager Deel i Sagen.

Darby.

Ha! Linby! mit Hierte indbildte mig, at jeg reis-
te for at befordre dette Forlig, og jeg var glad ved at
finde dette Paastud. Men jeg vil tilstaae dig det, jeg
neppe har tilstaaet mig selv. Jeg hørte, at Betty og
hendes Tante var reist pludselig til London, det var mig
umueligt at opholde mig længere i Oxford, da hun ikke
mere

Første Handling.

5

mere var der i Egnen, jeg fulgte dem, og var saa lykkelig at faae Børeller her saa tæt ved hendes; Nu veed du den sande Grund til min Rejse: Nu undrer du dig vel ikke derover?

Linby.

Jeg Herrer platoniske Elskere fører eder stedse saadan op, at vi aldrig kan forundre os over nogen enkelt Handling af eder. — Men — siden du er dem saa nær, har du rimeligviis talt med Miss Wilborn. Hun er aabenhierttet, skönt hun er et Fruentimmer, elsker hun dig?

Darby.

Undertiden vover jeg at tænke det, men lønlig, som om jeg frygtede for at vide, jeg tænkte det. Og dog vilde det være min Stolthed. — Linby! Du kender mit Hierte, du vil ikke beleie mig, naar jeg slutter som en Elsker.

Linby.

Du troer da? — — —

Darby.

Jeg kunde troe det — Ha! i Gaar Aftes — endnu i Gaar Aftes troede jeg det saa vist. Og dog! skulde den fuldkomne Betty kunde elske den svage Darby? Den Tanke er for stolt.

Linby.

J Gaar Aftes siger du?

Darby.

Jeg sad her — Jeg sidder her saa gierne, naar jeg ikke kan være hos hende, her hører jeg dog undertiden en Lyd af hendes Stemme, eller af hendes Trin, eller jeg hører hende synge — Du har hørt hende synge?

Linby.

Hun synger som en Engel.

Darby.

Den er hun, saa om, saa uskyldig. — Hun besidder alle hendes Kions Fuldkommenheder, og ingen af dets Feil. — Jeg har seet andre Fruentimmer, og fundet dem elskværdige, og søgt deres Dmgang, og jo næiere jeg er kommet til at kiende dem, jo mere er min Agtelse taget af; Men hun, hun vinder i mit Hierte ved hver Samtale. — Dog hvor kan jeg ogsaa falde paa at sætte andre Fruentimmer i Ligning med hende?

Linby.

Det er at rose som en Elsker! men du vilde fortælle, — —

Darby.

Darby.

Det er sandt. Men du kender hende, sig, er det Under, at jeg glemmer alt, for at tale om hendes Guldkommenheder?

Linby.

Aldeles ikke, siden du elsker hende, og hvilken Elsker er ikke ordriig ved denne Leilighed? Du sad her?

Darby.

Jeg sad her i Gaar Aftes, Ofsian laae for mig, da hun kom herind tilligemed Lady Rusport, hendes værdige Tante. Darby, sagde denne fortreffelige Kone, dersom vi ikke er Dem til Uleilighed, dersom vi ikke forstyrre dem i deres Læsning, ønskede min Broderdatter og jeg os den Ære af Deres Selskab; vi vilde nyde den herlige Aften — Jeg solte mig neppe af Glæde, tog min Hat, og vilde gaae. Betty kastede sine Bine i Bogen, det er Hiertets Digter, sagde hun, hvis Selskab vi berøver Dem; og nu talte hun om Ofsian, saa sandt, saa varmt, der burde ingen læse den uden hun, thi ingen — ingen føler den som hun. —

Linby.

J gif at spadserer?

Darby.

Vi gaae ikke for at sees, sagde hendes Tante, vi vil søge eenlige Gange, det er ogsaa kun der, svarte hun, at man nyder Naturen reen, frie, herlig, vi kom til et eensomt Sted; høie tykke Træer omgav det; og udbredte et helligt høitideligt Tusmørke. Kun afbrudt straalte Maanen igiennem dem. Her satte vi os. Hun følte Naturen i sin hele Skønhed. Omfider lagde hun sin Haand paa min, og brød ud med en Stemme, med et Blik, som hendes Taare gjorde endnu yndigere; Darby, føler De Naturens Skønhed som jeg? er det ikke stort at være Borger af saa herlig en Verden! Og jeg — medens hun følte og taug, var alt mit feilslagne Haab gaaet igiennem min Siæl, jeg vilde have bandet Verden, jeg vilde have fundet den et Helvede, havde jeg ikke seet Betty, seet en Engel deri. — Forvirret svarte jeg, Miss, Darby føler intet skönt i Verden, uden Siæle som Deres — Enhver anden Følelse er ham en smertefuld Erindring af hine salige Dage, af hine himmelske Aftener i vor sælles Barndom, da vore Fædre vare Venner, da han sad ved Deres Side, saa Deres blaae Øie fuldt af omme Glædes Taare, og græd selv paa Deres Haand. Darby sagde hun, det vare salige Timer, ha! at de vare, at de ei kan kaldes tilbage. —

Og

Første Handling.

9

Og alt dette sagde hun med en Stemme saa fuld af Følelse; Linby! du skulde selv have været tilstede her, og dømt. —

Linby.

Men nu saa er, hun elsker dig, hvad er da dit Anlæg? —

Darby.

Tor jeg gjøre noget Anlæg? — I Fald vore Fædre forsones, da —

Linby.

Sa det seer jeg, men ifald de nu ikke forsones? En viis Mand bør altid forestille sig det værste, og være betænkt paa Raad, ifald det treffer ind. —

Darby.

Du kiender da mit Haab — Døden.

Linby.

Sa! Denne Redning bliver dig altid vis nok. Men jeg sætter nu, hun elsker dig, vil du da ikke let kunne overtale hende til at forlade sin Fader og ægte dig lønlig.

Darby.

Linby!

Linby.

Hvorfor forkaster du det? — Jeg skal nok gjøre Anstalter til eders Bortreise, og saa kommer eders Fædre altid til at samtykke det, for at frelse Familiernes Ære.

Darby.

Jeg skulde forføre den uskyldige Betty, den sømme Datter til Ulydighed mod sin Fader? Det raader du mig? London har fordærvet dit Hjerter, Linby —

Linby.

Siig heller Venstreb har bragt mig til at feile, dersom jeg ellers feilede. Men du har Ret; du bør ikke gjøre det, siden du er overbevist om, det var ilde handlet; Jeg tænkte anderledes, og du veed, vor Overbeviisning er Loven for vore Handlinger. Forlader du mig dette Forslag?

Darby.

Og forlader Linby mig min Besskyldning? Jeg gav dit Hjerter Skyld for en Feil, som dit Venstreb fortiente Tak for —

Linby.

Vidner ikke din Hestighed om den reneste strengeste Dyd? Hvad har jeg at tilgive? Men — Lady Rusport og Miss Wilborn —

Fredie

Tredie Optrin.

Darby, Miss Bilborn, Lady Rusport,
Linby.

Lady.

De forlader os, Mylords! om vi kommer Dem til Uleilighed. — Jeg saae Dem komme ind, Lord Linby, og da jeg neppe turde vente mig den Ære at see Dem hos mig, tog jeg mig den Frihed at søge Dem hos Lord Darby. — Jeg veed, De arbejder paa at bilegge den Proces, der er imellem Lord Darby og min Broder. Min Broderdatter og jeg længes saa meget efter at faae at vide, hvor nær Forliget er, at vi ikke kunde undlade at søge Dem, for at spørge Dem, hvad vi har at haabe?

Linby.

Deres Broder puffer paa sin Ret, og Lord Darby paa sine Venner, dog troer jeg, et Tilbud af min Darby vil gjøre Ende paa Processen, hvis ellers ikke Lord Sarbridge kommer der imellem.

Lady.

Jeg har altid kiendt Lord Sarbridge for en ærlig Mand. —

Darby.

Darby.

Min Fader var aldrig saa paastaaende, hvis denne gamle ikke ophidsede ham. — Det er ham, der ved at rose sig af Southamptons Vensteb har bragt min Fader til at stole paa Patroner. Jeg kiender ikke min Fader mere.

Miss Bilborn.

Og min! — Hadede han ikke altid Trætte? — Det var blot for ikke at forurette min Broder, at han ikke vilde lade Processen reent falde — hvortit horte jeg ham ikke ønske Forlig.

Linby.

Hvis han ikke modtager det, som nu tilbyder ham, da fører han kun Proces af Had. Min Darby vil give ham sin skriftlige Forsikring for, at han vil aftræde Stamgodset, og gøtgøre ham alt, hvad det har indbragt imedens, saasnart han bliver Eiere deraf, naar kun Lord Bilborn vil lade Processen falde. —

Miss Bilborn.

Hvad! Darby! saa ædelmodig har De været?

Darby.

Kald det ikke ædelmodig! Miss, kan man købe for dyrt Deres — — og Deres Faders Vensteb?

Edy.

Lady.

Saa er Lord Wilbourns og hans Datters Venſkab
ene det, De attraaer, Mylord? og ſkulde Kiærlighed
ingen Deel have deri? — Taler mine Børn! for Lord
Linby har Dorby ingen Hemmeligheder, og vi vil heller
ingen have! — I elſke hinanden! Du ſlaaer Dinene ned
min Betty?

Betty.

Vi elſke hinanden? — Men min Tante — Hvor
af ſlutter De? (meget forvirret)

Dorby.

Ha! nægt det ikke Miſs! Lad mig ikke høre denne
Torden — Jeg tør ikke ſpørge. Ha! Milady! der
ſom De havde viiſt mig et falſkt Haab?

Lady Ruſport.

Troer De det om mig?

Dorby.

Ikke om Dem! om min ſkiæbne; Naar den lader
mig ſkimte Glæde, er det kun, at det ſkal være mig
des bitrere at ſavne den.

Lady Ruſport.

Saa miſmodig Mylord! — Dog den ſom elſker,
er frygtſom, jeg veed det, jeg har ſelv elſket; mine
Børn!

Børn! for mig kunde Eders Kiærlighed ikke skjule sig, jeg kiendte den førend I selv. Jeg læste denne Hemmelighed af Eders Brie, jeg saa Darby lide, jeg saa Betty's lønlige Taare — Vi reiste hid — De fulgte os; jeg blev endnu mere vis i min Sag — og Spadsergangen i Gaar Aftes, som vist ingen Hændelse var, var det Middel, jeg anvendte for at blive fuldkommen overbevist derom. Jeg vidste, Eders Hjerter vilde aabne sig for Naturens Glæder, og at de derved vilde blive aabne for mig. Jeg saa alt — jeg veed alt — Betty!

[Darby.

Ha! Miss! tal! gjør min Glæde fuldkommen, eller knus mig med eet Ord.

Betty.

Darby!

Lady.

Hvorfor slaaer du dine Øyne ned, min Betty? Hvorfor rødmer du — Betty siger intet, der vanærer hende, naar hun tilstaaer, hun elsker Darby.

Linby. (affides)

Swærmeren havde dog seet ret i Gaar Aftes.

Betty.

Betty.

Darby! — Men vil min Fader ikke hade mig, fordi jeg elsker Dem?

Darby.

Betty elsker mig! — Himmel tilgiv mig min Forbrydelse, hvis jeg nogen Tid siger, jeg aldrig var lykkelig! Ha! Betty! min Betty! — Mylady! — Linby! — føler du min Lykke!

Linby.

Som min egen. Jeg ønsker Dem Lykke Miss. —

(han omfavner Darby.)

Mylady.

Mine Børn! Eders Lykke være reen, som Eders Kiærlighed; Eders Elskov være Grunden til Eders Lyksalighed. — Det ønsker jeg, det haaber jeg! Eders Kiærlighed vil være mægtigere end Eders Faders Had; samlede kan vi nu arbejde paa at udrydde dette; nu da I kiende hverandens Hjerter, vil eders Elskov give Eder Styrke og Trost; Jeg kunde ikke længere taale at see Eder i den rædsomme Uvisshed, som I har været nedtrykte af. Naar din Fader kommer, vil vi forene os at formilde ham.

Darby.

Kommer han snart?

Miss

Miss Wilborn.

Han har skrevet os til, at han vilde samles med os i London, han havde en Reise for —

Mylady.

Formodentlig til sine Godser i Skotland.

Darby.

Hvad ? skal jeg da rives fra Dem?

Kusport.

Hvorfor det ? Vi vil sige ham Deres Tilbud ! De vil vinde hans Agtelse ; — vi vil tilstaae ham Deres Kiærlighed, han er en søm Fader, og var han end ikke det, var han den forsængeligste, den gierrigste, maatte dog Deres Tilbud smigre ham.

Fjerde Optrin.

De Forrige. Jerry.

Jerry.

Et Brev til Mylady. (han leverer det til sin Herre, og gaar, Darby giver det til Mylady.)

Mylady (til Betty)

Fra sin Fader.

Betty.

Betty.

Kommer han snart? (En liden Pause, imedens
Mylady læser.)

Mylady.

Endnu i Dag.

Betty.

De siger det saa alvorlig, min Tante! De gjør
mig bange. —

Mylady.

Mine Børn! at de'ge Eder den Fare, som truer
Eder, var at gjøre den vissere og skrekkeligere. Høt
min Broders Brev. " Min Søster! Jeg formoder,
du og min Betty er efter min Begiering i London. Jeg
kommer endnu i Dag til Eder. Betty har saa tit sagt
mig, hun vilde følge mig overalt. Siig hende da, at
jeg endnu i Dag agter at reise til America; og at det
vilde være mig kjær at have et Beviis paa, at det ikke
var tomme Ord, hun havde sagt. Veed hende forlade
mig denne Eviol, Darbyerne har gjort mig mistænkelige!
Det er for at undgaae dem, jeg reiser til America; Mit
Regiment er i meget gode Hænder, og du veed, jeg be-
høvede ikke at reise for det; men jeg kan ikke længere leve
i dette forhadte fornedrede Land, hvor nogle saa mæg-

B

tige

tige herske over deres Brødre — ja over Lovene selv. Hvis du vidste de skammelige Tilbud, den gamle Darby har ladet mig gjøre! Den Nedrige stoler paa købte Patroner! — Synes du ikke, det er en ædel Opførsel! Jeg kan blive rasende over at tænke derpaa, om det og aldrig skeede mod mig selv. Jeg hader ikke gierne! Men alt, hvad der heder Darby, er mig forhadet; forhadet som deres Kryberie! Lev vel! meere naar jeg seer dig.

Wilborn.

Darby.

Ogsaa mig hader han. — Miss! De er hans Datter! hader De mig ogsaa, ha! saa hviler heele Jordens Forbandelse over mig. —

Miss Wilborn.

Hvorfor hade Dem, Darby! Endog langt fra Dem skal mit Hierte blive Dem troe.

Darby.

Langt fra mig! — Ha! — De reiser! — og i Dag! og jeg! (en liden Pause af stum Fortvivlelse) ja!

Linby.

Dit Die viser Fortvivlelse min Darby! — Men maaſkee Du endnu staaer til Redning. Jeg skal forsøge paa at bringe Forliget i Stand, jeg skal sætte alle

Lord

Lord Bilborns Venner i Bevægelse, at de skal søge at overtale ham i Dag. Det var maaskee mueligt at røre ham.

Darby.

Maaskee! Det var mueligt. — Ligesom nogen Mueligheder bleve virkelige, naar de kunde være mig til Fordeel. —

Linby.

Jeg er Lord Bilborns Obristlieutenant, jeg følger ham til Boston, skiont ikke førend om nogle Dage. Jeg kunde —

Darby. (som under Linbys Replik udtrykker et vildt Sværmerie, afrynder ham i den yderste Grad af Enthusiasme)

Du følger dem til Boston, siger du? (han griber hans Haand og fører ham til Betty, som staaer modløs hos Lady Ruesport, der søger at trøste hende) Miss! en eeneste Bøn af Deres Darby! Linby følger Dem til Boston, han er yndet af Deres Fader, han er min bedste Ven; skienk ham det Hjerte, som Skæbnen dømmes mig uværdig til. I min Qual vil det være mig Trøst at tænke, at De og min kjereste Ven ere lykkelige, og erindrer mig; og naar jeg snart usynlig svæver omkring Dem, vil den Salighed være mig stor som Himlens, at see Dem og Linby lykkelige, lykkelige ved hinanden.

Betty.

Darby! Elske nogen efter Dem?

Lady Rusport.

De spørmer! Begge rive hinanden til en Afgrund,
hvorfor jeg gruer — — Linby! trost De Deres Ven!
og følg du mig min Betty!

Betty.

Lev da vel! min Darby!

Darby.

Lev vel! Lev evig vel!

Femte Optrin.

Darby.

Linby.

Darby.

Ja lev vel! Betty! — og Du Linby! — Lev
vel! — Jeg seer Dig sidste Gang! Omfavn mig. Jeg
haaber, det er Dig, Himlen udsaae til at troste Betty!

Linby.

Du vil — —

Darby.

Darby.

Jeg vil døe — Troer Du, jeg kan leve lykkelig uden Betty? Og at leve ul lykkelig, er det ikke tusende gange skrekkeligere end Død. Bør jeg da ikke vælge den? Du veed, det er ikke et Diebligs Beslutning. —

Linby.

Jeg veed det! jeg veed, det er forgieves at besvride dig, min Fornuft giver dig Ret, men mit Hierte — Ha! skal jeg da røves min Ven! — (med en forstilt Gøelse)

Darby.

Jeg røves dig ikke ved min Død; nei isald jeg levede, her — ul lykkelig — da røvedes jeg dig — Men nu skal jeg usynlig og frie leve, svæve omkring Betty og dig; glæde mig ved Eder. — Snart, Linby! lev vel! min Siæl længes efter at snye alle sine Qualer tillige med dette Legeme. Lev vel. —

Linby.

Ja lev vel! jeg kan ikke taale at see dig længere i denne Tilstand. Jeg maa ile fra dig. Farvel.

Siette Optrin.

Darby eene, siden Lord Sarbridge.

Darby.

Lev vel min Darby! saa sagde du fuldkomne. Ha! det Onske høres ikke. — Skæbnen vil hægne sig paa mig, fordi du kaldte mig din. Og den sover, ikke at høre din Bøn! vilde den kun høre min sidste — og gjøre dig lykkelig; da jeg ikke maatte gjøre det. — Maatte! — — Havde jeg kundet? — Ha! kundet, eller ikke kundet! nu kan jeg det ikke! Altsaa! — (han gaaer mod sit Kammer, Lord Sarbridge kommer ind, han taler uden at kiende Darby, der vender Ryggen til ham) Andet Stofverk — Altsaa maa det være her — Min Herre! er det ikke her, Lady Rusport — — (Darby, som kiender Lord Sarbridges Røst, vender sig imod Sarbridge, som kiender ham, og siger) Men er det ikke Lord Darby jeg har den Ære at tale med? —

Darby. (bittert og hidfig)

Jo! jeg er Darby, og De kan kun sige min Fader, jeg er her, og han kan komme og hente mig, men bed ham skynde sig, han tørde ellers komme for sildig. —

Sar-

Sarbridge.

Deres Tale, deres Tone sætter mig i Forandring
— hvad vil De —

Darby.

Jeg vil døe. —

Sarbridge.

Døe? betænker De?

Darby.

Her er intet at betænke. Tak være Dem og Deres Lige, har jeg intet Valg tilbage.

Sarbridge.

Ræsten skulde jeg troe, De agtede at ophidse mig; Men det skal De ikke, for at fortørne mig, maatte De sige mig saadant med koldt Blod; Nu er De Dem ikke selv mægtig.

Darby.

Ophidse Dem? det agtede jeg ikke. Men har du mindste Følelse tilbage, da skal du skamme dig — du skal gysse.

Sarbridge.

Deres Tone vilde bringe mig dertil, dersom mit Hjerte bebreidede mig noget.

Darby.

Det bebrejder dig altsaa intet? — Vel — jeg skal vaagne det. Maaskee min Fader, naar han seer dine Nag, vil fortryde sin Uforsønlighed, og forlige sig med Betty's. Kiend dig da! See dit Værk. Jeg elskede Miss Wilborn, hun elsker mig, vi skulde have levet lykkelige, hvis ikke den usalige Ueenighed var opkommen mellem vore Fædre. Den er, Tak være Dig, blevet til det grusomme Had. Lord Wilborn hader min Fader saa høit, at han ikke engang vil leve i eet Land med ham. Og ikke ham allene, alt hvad der heder Darby, hader han saa høit. Han reiser i Dag til Boston, og røver mig Betty for evig. Jeg kan ikke leve uden hende. Alt dette har Du gjort. — Men mit Blod, Betty's Sukke og Taare, og alle de Synder, vore Fædre i deres Uforsønlighed begaae, falde tilbage paa din Jffe! de være tunge paa dig, som dine Synder! —

Sarbridge.

Det være de, ifald jeg med mit vidende har bidraget noget til at ophidse Deres Fædre, hvis jeg ikke har gjort mig al Glid for at forsone Deres Fædre, hvis jeg ikke herefter skal gjøre mig al Glid for, at De kan blive lykkelig. Darby! Du kiender min Alder, troer

du

du at jeg, saa nær Graven, vilde gjøre mig skyldig i Meeneed, for at afvende din Brede, som ikke kan skade mig? —

Darby.

De er da en ærlig Mand; ved Gud jeg troer Dem. Jeg beder Dem, tilgiv —

Sarbridge.

Jeg har intet at tilgive, jeg har alt sagt Dem, De var ikke i Stand til at fortørne mig.

Darby.

Opfyld da endnu en Bøn. Bring Betty mit Farvel, bring denne Engel den døende Darbys sidste Betsignelse. Siig min Fader min Død, siig ham, den var den sorgelige Følge af hans Uforsonlighed. Forson ham ham med Betty's Fader. Bring denne saavidt, at han tillader sin Datter at elske mit Minde, og da hvile Himlens Betsignelse over Dem!

Sarbridge.

Nei! min Ven, jeg vil ikke sige Deres Fader Deres Død, hvorfor vil De døe? De maae leve. —

Darby.

Mylord! De vil forgæves søge at raade mig derfra. Lykke er Menneffets Bestemmelse, og naar vi

ikke kan naae den i dette Liv, har [vi] Ret til at forlade det.

Sarbridge.

Men Deres Pligter mod det høiere Væsen, som satte Dem her, tillader Dem ikke at forlade denne Verden. —

Darby.

Jeg unddrager mig ikke hans Herredømme, fordi jeg drager af een af hans Provincer til en anden.

Sarbridge.

Deres Fødeland har Ret til at fordrø Tjenester af Dem.

Darby.

Jeg er ikke i Stand til at tiene det. Betty fylder min hele Siæl og jeg er ikke i Stand til at tænke noget uden hende —

Sarbridge.

Kære Darby!

Darby.

Med eet Ord! Mylord! De betager mig ikke denne Tanke, at jeg har Lov til at ende mine Qualer med Døden, og jeg vilde fortvivle, jeg vilde bande min Fødselsdag, om De betog mig den.

Sar-

Sarbridge. (affides)

Den, hvis Lidenſkaber overvælde hans Fornuft, er ligesaa lidet at ſtyrre ved Grunde, ſom den, der ingen Fornuft har; vil man overvinde Lidenſkaberne, ere de ſelv de Vaaben, man maae bruge — (høit) kiære Darby! om De ogsaa har denne Tilladelse, er det dog kun naar De er ſaa ulykkelig ſom mueligt, uden Haab om Frelſe. Vie da til Deres Haab er blevet — —

Darby.

Mindre end intet? Jeg har intet Haab mere. Betty reifer, og jeg maa døe.

Sarbridge.

De burde høre mig ud, førend De ſvarte mig. Vie, til deres Haab er blevet gjort til intet ved Betty's Bortreiſe.

Darby.

Jeg ſkulde leve længere, for at pine's endnu længere? Og det vil De?

Sarbridge.

Deres Ulykke er endnu ikke ſaa ſtor.

Darby.

Dersom De kiendte den i ſin hele Størrelſe, ſaae De, hvor grumt Skiæbnen udføger Pinsler for
min

min Siæl? — Jeg elskede Betty, men jeg vidste ikke, jeg var elsket, dette faaer jeg at vide, just i det Dieblig, da det blev mig til Qual, et Dieblig før jeg fik at vide, at jeg skulde røves hende for evig. —

Sarbridge.

Før evig? De regner som en Elsker. —

Darby.

Var det da ikke nok, jeg var ulykkelig? Skulde hun elske mig, for ogsaa at lære at kiende Smerter? Hun skal lide for min Skyld, Darby afpresser det ædelske Hierte Sukke, hele Jordens Forbandelse hviler paa mig, og De troer endda ikke, jeg er ulykkelig?

Sarbridge.

Jo min Ven! jeg troer det! jeg læser det af dit vilde mørke Sie, men du bliver det ikke bestandig, du er det ikke i den Grad, du troer at være. Stræb at overvinde din Fortvivlelse, den kvæler dit Mod, og berøver dig Kræfter til at kæmpe mod din Ulykke. Vov at haabe; du bliver lykkelig; og du bliver det vist —

Darby.

Lykkelig! — Dog ja! men ikke her?

Sar.

Sarbridge.

Miss Wilborn reiser først i Eftermiddag — hvis hendes Fader kommer; — hvormeget kan der ikke komme i Veien? Han kan faae Forhindring — Vinden kan vende sig, saa kan de ikke komme bort, og —

Darby.

Kan! kan! Det er kun Mueligheder, som ikke opfyldes, siden de vare mig til Fordeel.

Sarbridge.

Overalt — Hun reiser til Boston; den rasende Uenighed mellem Engelland og Boston kan ikke vare evig. — Naar den hører op, hvad har da Lord Wilborn at gjøre i Boston? —

Darby.

Har han ikke svoret at flye dette forhadte Land for evig?

Sarbridge.

Men De! Kunde Skæbuen ikke føre Dem til Boston? De er ung, af god Anseelse, af god Familie, De frygter ikke Døden, De vilde vist gjøre Lykke i Krig der. —

Darby.

Darby.

De har Ret! Jeg vil følge Betty! jeg vil — ædle
beste Sarbridge! (han omfavner ham.)

Sarbridge.

Men Deres Fader.

Darby.

Han maa sige, hvad han vil! Jeg skal følge Betty! Tænk, hvor min Ulykke maa have døvet mig, at jeg ikke kunde see dette. Det skylder jeg Dem, min Belgiorer.

Sarbridge.

Vil De belønne denne Tjeneste?

Darby.

Om jeg vil? Forlang alt.

Sarbridge.

De lover mig da Haand i Haand, ifald De nogenfinde kommer i det Lune, hvori jeg fandt Dem, at De ikke vil foretage Dem noget mod Deres Liv, inden De har talt med mig derom.

Darby.

Hvor let kan jeg ikke love Dem dette nu. — Jeg iler at søge et Skib, som gaaer til Boston. Farvel, min Ven! — Jeg rives ikke fra Betty! —

Syden =

Syvende Optrin.

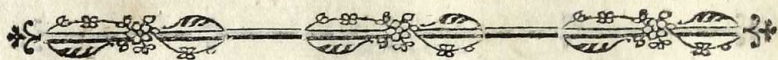
Sarbridge eene.

Sarbridge.

Han iler herfra, den hidfige unge! Jeg havde ikke bevæget ham, havde jeg ikke viist ham dette Haab, men at han saa pludselig, saa heftig skulde gribe det, det havde jeg ikke formodet; og hvad vil vel hans Fader sige dertil? Han bør takke mig derfor; en Søn i Boston er altid bedre, end en Søn Selvmorder. Wel vil han neppe tænke saa, men jeg foragter denne Egennyttige Mands Dom, da mit Hierte bifalder mig, fordi jeg frelst et Menneſkes Liv; og Udgifterne ved Reisen skal heller ikke falde den gierrige Fader til Byrde. — Men jeg skulde søge Lady Rusport — Hun er kommet pludselig hid — Her maae hun boe — (han banker paa, og lukkes ind, i det hun lukker op, siger han) Mylady! —

Anden

Anden Handling.

Første Optrin.

Darby Fader eene.

Darby Fader. (i Scenen til Jerry)

Godt — jeg vil da vente ham her — Jeg er Linby forbunden for denne Underretning — Sir Dillington? Hvad mon min Søn gjør her under dette Navn? — Hvad kan have bevæget ham at reise hid incognito? — Maaſkee Lyſt til at ſee Byen, at nyde dens Fornøiſer, maaſkee ogſaa at tage Deel i dens Udſvævelſer; — og om ſaa var? — jeg ſeer gierne, han lærer at kiende Verden. Det Alalæg han har til det Romantiſke, vil gaae bort derved. En Mand kan gierne komme frem i Verden, og blive en brav Mand, naar han har ſat ſig, fordi han har været noget uordentlig i ſine unge Dage, men ſaadan Roman Helt, der afmaalder alt efter ſine overdrevne Begreb om Ære og Pligt, der opoftrer de ſørſte Fordeel, for een af hans Medmenneſker ſkulde tabe noget derved, ſaadan en kan der aldrig blive noget af. — Det ſkulde ret være mig kiært, hvis

hvis min Søn elskede London, des lettere vil han finde
sig i at søge den Post, som jeg ønsker ham.

Andet Optrin.

Darby Fader. Darby Søn.

Darby Søn. (uden at see sin Fader
eller sees af ham)

Jeg skal da følge dig, Betty!

— Darby Fader. (som hører sin Søn tale,
men ikke, hvad det er)

Jeg hører nogen, det er nok ham.

Darby Søn. (uden at kiende ham)

Min Herre! er det Dem, der har spurgt — (han
kiender ham) Himmel! min Fader —

Darby Fader.

Du undrer dig over at see mig her, og jeg havde
ligesaa lidet formodet, at finde dig her, paa en Tid,
da du burde være i Orford, hvis man ikke havde sagt
mig, Du var her. — Nu seer jeg, at man havde Ret
deri, men jeg indseer ikke, hvad du gjør her. —

Darby S. (forvirret og slammende.)

Min Fader! En af mine Venner her blev hastig og farlig syg, jeg reiste saa hastig hen til ham, at jeg ikke fik Tid til at melde Dem —

Darby F.

Altsaa en ædel Handling? Men hvorfor kalder du dig da Dillington? Du behøvede jo ikke at reise incognito til en syg Ven; med mindre det var af Nymghed, at din ædle Handling ikke skulde blive bekendt. De ædle Siæle pleie saa at være beskeedne. (spottede)

Darby S.

Nei min Fader — — det var for — — (i den yderste Forvirring)

Darby F.

Ikke derfor? nu maaskee for at spare Omkostninger ved at følge din Stand. Det var vel betænkt.

Darby S.

Min Fader! Deres Søn fortjener Straf, fordi han har dultet Morsagen for Dem. Men Deres Spot er for grusom.

Darby F.

Du har Ret, min Søn! jeg bør ei straffe dig saa haardt derfor. Hvad gielder det, jeg skal sige dig, hvorfor du er her incognito? —

Darby

Darby S. (forvirret)

Min Fader!

Darby F.

London har staaet dig an, du vilde opholde dig der nogen Tid, du var bange for, at jeg skulde sætte mig derimod, eller tage dig det ilde op; Ikke sandt! det var for mig, du vilde være incognito.

Darby S. (mindre forvirret)

De tager ikke Feil, min Fader — — Frygt for Deres Brede — —

Darby. F.

Nu den havde du just ikke at frygte. Paa din Alder begaaer man Forseelser, og har Ret til at vente, de skal tilgives — Jeg tilgiver dig gierne. —

Darby S.

Min Fader! Deres Godhed forvirrer, beskiæmmer mig. De tilgiver mig?

Darby. F.

Ja! men paa et Vilkaar. Dog du vilde vist føye mig deri alligevel. Da jeg talte med en god Ven om min Proces — —

(Gjættet) Darby S.

Forlad mig, min Fader, at jeg afbryder Dem, Hvad er Deres Hensigt med Deres Proces?

Darby F.

Jeg vil vinde den. Jeg havde vel havt i Sinde at forlige den; jeg fandt min Ret tvivlsom; Men en af mine Venner har bragt mig paa andre Tanker. Han har viist mig, at de Store lod aldrig en Biergskotte faae saa stort en Stammegods i Engelland. Han har ogsaa ved Penge bragt de to Trediedeele af Dommerne paa min Side, og den øvrige Trediedeel haaber jeg nok at vinde endnu, jeg var just kommen herhid for at tale med dem, men der er ingen af dem i Byen i Dag.

Darby S.

De vil da kjøbe dette Gods af Deres Dommere? De finder selv Deres Ret tvivlsom, og dog —

Darby F.

Hvad siger det, naar Dommerne finde den afgjort?

Darby S.

De vil altsaa eie det, Lord Wilborn skal miste en Eyendom, som De ikke veed, om han ikke er nærmest til.

Darby.

Darby F.

— Hvordan vilde det se ud i Verden, hvis man stedsse vilde regne det saa nøye? Vinder vi ikke denne Egen- dom? eller rettere du, thi det er egentlig for dig, jeg arbejder. —

Darby S.

Er det for mig, da beder jeg Dem spare Deres Nøye. Disse Rikdomme vil kun være mig til Byrde —

Darby F.

Inden den Tid kommer, taber du nok disse Ro- man-Griller. Du taler om Rikdom ligesom den gamle Lord Sarbridge, men det er en anden Sag med ham, han er gammel, har ingen Arvinger og eier alt store Midler. Men at du foragter Rikdommen, det er en Grille, som vil forgaae med Tiden.

Darby S.

Vidste jeg, de kommende Dage skulde bringe mig til at tænke anderledes heri — ved Gud — de skulde aldrig komme. —

Darby F.

Men har du da ogsaa betænkt de Fordele, denne Rikdom, som du foragter, fører med sig? Ejer af Darbyhall, og Bistonhall er du et af de rigeste Par-

tier i Engelland, ingen Minister vil nægte dig sin Datter, besvognet med de mægtigste, rigeste Huse — Betænk den Lykke. —

Darby S.

Og det er den, hvorfor De opofrer min og Deres Rolighed. Dette Gods, som vi købe paa vor Samvittigheds Beforsning, bringer mig da ingen anden Lykke, end at jeg for et Truentimmer, som hendes Moder siger at være en Ministers Datter, for Rigdomme, der maaskee ikke vare bedre erhvervede end mine, kan sælge den eneste Trøst, jeg endnu havde tilbage, det Haab, at finde en søn Egtemage, der vilde gylte mig, uden at foragte mig, i hvis Skjød jeg kunde glemme mig selv og mine Rigdomme, og hvis Smil, hvis Blik, som en Engels Røst kunde adsprede den Kummer, disse volbede mig, —

Darby F.

Sværmer!

Darby S.

Ogsaa dette Haab vil De jeg skal opoffre? (han er i Enthusiasme) Dog hvad? bliver De ved at føre denne Proces, vinder De den, da er det mig berøvet for evig.

Darby F.

Og hvordan da?

Darby

Darby S. (han mærker, han har
sagt for meget.

Erøer De et Fruentimmer, som tænker, og føler,
vil give sin Haand til den, der er i Stand til, roelig at
besidde en ulovlig erhvervet Formue? Og et Fruentim-
mer, der ikke var nøjesende i denne Post, forlanger
jeg ikke til Kone. —

Darby F.

Du med dine Fruentimmer, som tænker og føler!
Er det maaskee Dottrenes Samtykke, man skal have?
Er Fædrenes ikke nok. Og naar en Fader seer, han
kan faae sit Barn vel forføget, veed han let at bringe
hende til at samtykke det. Det er vor Tids Skik. —

Darby S.

Det er denne Skik, der gjør saa mange uhyk-
kelige Egteskaber. Dette nedrige Prangerie. —

Darby F.

Men du seer dog let, min Søn! at en Adels-
mand ikke blot kan see paa sig selv i at vælge en
Kone; han maa ogsaa see paa sin Familie, hans
Børn skal ogsaa frem i Verden.

Darby S.

Just derfor vil jeg søge at vælge en Kone, der
kan oplive, anføre mig med sit Exempel, at vi kan

Darby F.

Din Arm? hvor nu?

Darby S.

Bliver det skafaldne Boston ikke hver Dag vældigere? Tillad mig —

Darby F.

Nei min Søn, lad dem reise derhen, som ikke kan giøre deres Lykke andensieds, de yngste Sønner af Familierne, du Lord Darbys eneste Søn behøver det ikke. —

Darby S.

At stige i Krigen er saa stort, sand Mod, Fortjenester er der Veien til Ere. —

Darby F.

Staaer Krigsstanden dig saa vel an, saa bliv ved Hoffet, derfra kan du komme til de høie Værdigheder uden møisømt at stige fra de nederste Trin. At stige til en Generals Titel paa Dyrgerne af dræbte Fiender, paa Brechen af en fiendtlig Bye, er tungt og farligt. Men at gaae Hofveien er let.

Darby S.

Og i Krigstider skændigt. Tillad —

Darby.

Darby F.

Din Stand tillader det ikke, Du er min eenesie
Søn, den sidste af vort Huns. Om du nu saldt? —

Darby S.

Kunde vort Huns uddøe ædlere? Maatte ikke Verden
sige, at denne Familie var sig stedsse værdig, at den
første af os gjorde sig berømt, da han stred som Helt
for sit Land, og at den sidste saldt som en Mand for det. —

Darby F.

Endnu engang! — Din Stand tillader det ikke. —

Darby S.

Den tillader mig hverken at søge Lykke eller Dre?
Vel! saa forbander jeg den. —

Darby F. (opbragt)

Din Beslutning?

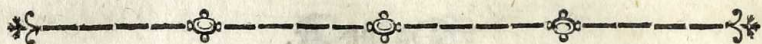
Darby S.

Jeg maae reise.

Darby F.

Ubesindige! du rafer; jeg vil give dig fire Timer at
betænke dig i, enten du vil følge mit Forslag, eller
vende tilbage til dine Bøger i Oxford. Til Boston
skal du ikke komme, det skal jeg love dig; det gaaer jeg
strax hen at forebygge. Farvel! Betænk dig! —

Darby

Tredie Optrin.

— Darby Søn ene, siden Jerry.

Darby S. (med en vild Latter)

Saa! — Han gaaer hen for at forebygge, jeg ikke skal følge Betty! det kan han let! — Skulde jeg da blive her! — Nei! — eller reise tilbage til Oxford, see de Stæder igien, som hun har indviet, og som har tabt alt deres Bærd for mig, da hun er borte! Det skulde jeg! see hvert Sted, hvor jeg har hørt, seet hende! og føle; du skal aldrig see hende mere. — Nei! — altsaa! dog det er sandt — maaskee er han endnu hos Mylady! Jerry! Jerry! —

(Ondtønde) Jerry.

Hvad befaler Mylord?

Darby.

Er Lord Sarbridge gaaet fra Mylady?

Jerry.

Lord Sarbridge?

Darby.

Ja! den Mylord, der talte før med mig, inden jeg gik ud. —

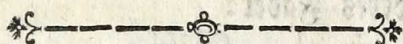
Jerry

Jerry.

Her er ingen gaaet herfra, uden denne Herre, det
gik nu fra Dem.

Darby.

Godt. (Jerry gaaer) Altsaa! jeg vil sidde her
og vente ham — jeg hører hans Røst — Lyden nærmer sig.
Han siger Farvel — godt. —

Stjerde Dyrtrin.

Darby. Sarbridge.

Darby.

Mylord! Jeg ventede Dem for at opfylde mit Løfte.
De seer mig for sidste Gang. —

Sarbridge.

Hvordan? De vil ikke oppebie —

Darby.

Jeg har intet at vente efter, uden Ulykker. Da
jeg ilede fra Dem, mødte jeg Lord Linby, jeg sagde
ham mit Forsæt, han biesaldt det, jeg talte med en
Captain, der var villig til at tage mig med — Jeg kom-
mer tilbage — Jeg finder min Fader her, han veed jeg
er her under et fremmet Ravn, han befaler mig at søge
en

en Betiening, der forbinder mig til at opholde mig ved Hoffet. Jeg afflaaer det, jeg forlanger hans Tillædelse til at reise til Boston, han nægter mig den, og gaaer fra mig for at forebygge jeg ikke skal komme bort. De veed, han kan giøre det. Hvad synes De nu jeg skal giøre?

Sarbridge.

Aldyd deres Fader!

Darby S.

Det Raad kunde min værste Fiende have givet mig. Men det var ikke derom, jeg spurgte Dem; Siig, synes De, jeg bør foragte Skæbnens Advarsel, som siger mig saa tydelig, jeg maae aldrig vente at blive lykkelig, da den kuldaster ethvert af mine Anslag? —

Sarbridge.

Darby!

Darby S.

Nu har jeg holdt, hvad jeg har lovet Dem. Lev vel! Bring Betty mit Farvel.

Sarbridge.

Men betænk! —

Darby.

Darby.

Mylord! De har selv seet, hvor grumt Skæb-
nen forfølger mig, mit Forsæt staaer fast. Jeg maae
være lykkelig. —

Sarbridge.

Og det vil Himlens høie Herre giøre dig, tillad
ham det kun! troer du at indsee den Uendeliges Hen-
sigter?

Darby.

Nei! Men min Ulykke indseer jeg. —

Sarbridge.

Men — —

Darby.

Det er forgiæves, De taler — —

Sarbridge.

De har Ret, det er forgiæves, jeg taler (gaaer
til Myladis Dør), Mylady! Miss!

Darby. (vil reyse sig, og gaae bort)

Hvad vil De giøre?

Sarbridge.

Sov Darby!

Darby.

Godt! saa kan jeg selv sige hende mit Farvel! —

Femte

Femte Optrin.

Darby, Mylady, Betty, Sarbridge.

Sarbridge.

Miss! foren Dem med os! Deres Elsker vil døe af Fortvivlelse over, han skal forlade Dem.

Betty. (gaaer hen til Darby, siger sødt og sværmerende)

De vil døe! — —

Darby.

Kan jeg leve uden Dem?

Betty.

Og jeg? —

(Bettos Sværmerie stiger bestandig)

Darby.

Ha! Deres Omhed vilde gjøre mig Døden bitter, den vilde bringe mig til at vakle, hvis jeg ikke alligevel skulde berøves Dem. For Dem kan jeg ikke leve; jeg har intet Haab; mit Liv er mig til Qual, Dem til ingen Glæde. —

Betty.

Ingen? — Og regner Darby da ikke det søde
Haab

Haab, at jeg kunde smigre mig med, hver Dag blev den, der skulde forsoné vore Fædre, give mig min Darby? Og naar dette Haab opfyldtes —

Darby.

Det opfyldes aldrig. Derfor maa jeg døe. —

Betty.

Grusomme! Du vil døe, for ikke at udstaae den Qual at leve uden Haab, og mig — mig vil du berøve det sidste Glimt af Haab? — Hvad skulde jeg haabe, naar du var død?

Darby.

At finde en værdig Mage. —

Betty.

En, som jeg kunde elske efter Darby? Hvis han lignede ham, da vilde Darbys Erindring følge ham — Mindet af Darby, som jeg elskede, som elskte mig, som hans Elskov dræbte; og lignede han ikke dig? Kunde jeg da elske ham?

Darby.

Du rører mig! — men du overtaler mig ikke. Himmel! — Det fattedes til min Qual at gjøre den fuldkommen ulykkelig, som jeg tilbød, som fortiente at være lykkelig, som var blevet det, hvis hun ikke havde

fiendt mig. (han synker ned paa sin Arm) Ha! —
 (han springer vild op, og griber Betty's Haand) Beste
 Betty! Læs i mit Dje min Marter. Og dog seer jeg
 Dem, nyder dette himmelske qvægende Syn; Tænk nu
 mit Helvede, naar De ikke lindrer det. Tænk det tus-
 finde gange sælere. Tænk Dem Darby hver Dag ulyk-
 saligere! Vil Betty jeg skal martres saaledes?

Betty. (med den høieste Grad af
 Sværmerie)

Gud! Nej Darby! De skal ikke martres saa. —

Darby.

Det eeneste Middel til at forekomme det, er Dø-
 den. Jeg har seet, denne Ulykke forud. Pistolen er
 ladet — Snart skal min Qual være endt. Farvel!
 Engel! dit Farvel, at jeg kan føre Fryd med mig til
 Himlen. (han griber hendes Haand i saadan Stilling,
 som han vil gaa bort.)

Betty.

Hvorhen?

Darby.

Du vil jo ikke, jeg skal pine's saa. Og snart skal
 min Qual være endt. —

Betty.

Tænker du da ikke paa min! Pistolen er ladet siger
 du,

du, jeg skal da høre det Skud, der berøver mig min Darby! — —

Darby.

Beste Betty! du seer — —

Betty.

Jeg skal skælve for hver Lyd, for hver Skygge? Jeg skal ansee enhver, der nærmer sig, for den, der kommer at sige mig din Død? Jeg skal udstaae Dødens Angst tusindfold, jeg skal føle alle Dødens Qualer, uden at nyde dens Velgierning? Og det vil du? — Og du elsker mig? —

Darby.

Og spørger Betty mig, om jeg elsker hende? —

Betty.

Nei Darby! Aldrig elskede Du mig!, Aldrig! Aldrig! —

Darby.

Det kan jeg ikke udstaae? Jeg kan ikke tage den Tanke med mig i Graven, at Betty tvivler paa min Kiærlighed. — Hvad fordrer De? —

Betty.

Oppebie i det mindste min Bortreise? Jeg kan i det mindste have Haab, naar jeg reiser, at De sat-

tede andre Tanker, Veien herfra og til Boston er lang, det vil vare en Tid, inden jeg fik Deres Død at vide, jeg vil endog der en Tidlang kunde smigre mig med, at Rygtet var falsk. Vil De opsætte det? —

Darby.

De fordrer det af mig, som et Brevs paa min Kierlighed? Jeg maae altsaa —

Sarbridge. (til Lady)

Vel! den største Bamskelighed er overbunden. (til Darby) Hvad er ogsaa disse faa Timer for Dem? Hvor kort en Tid?

Lady Rusport.

Og hvor meget kan ikke Sagerne i den forandres til Deres Fordeel? — De veed vort Haab at røre min Broder. Det er stærkere nu end nogen Tid, da Lord Sarbridge hans Ven vil foreene sine Bønner med vore. Den menneskekierlige Vilborn, den omme Fader, den kiarlige Broder, den varme Ven, vil vist ikke modstaae Deres, en Datters, en Søsters, en Vens foreenede Bønner. Han er ikke død for Naturens Røst. —

Darby.

Men min Fader! —

Sar-

Sarbridge.

Vil heller ikke være ubevægelig. Min Samtale med Mylady har givet mig en Formodning, som jeg ikke kan sige Dem, siden den fornærmer en af Deres Venner. Overalt er jeg ikke ganske vis i min Sag, og jeg vil ikke gjøre mod ham, som han har gjort mod mig. — Er min Formodning grundet, vil Deres Fader lettere bevæges. Vel kan det ikke skee saa snart —

Darby.

Og i al den Tid skal jeg savne Betty!

Lady Rusport.

Det vil være en kort Skilsmisse, og selv den har sine Sødheder, den vil gjøre Samlingen des behageligere. Og naar min Broder først er bevæget, vil han let tillade Betty, at lindre selv denne Skilsmisse ved Breve. —

Darby.

Mylady! hvilket smigrende Haab! Betty, Deres Breve! Aftryk af Deres Siæl! Ha! hvortit har jeg ikke ønsket mig Deres Portrait, Deres Silhouette, et Aftryk af disse Træk, hvori Deres høie reene Siæl maler sig. Men Deres Breve! et Aftryk af Deres

Siæl, det turde jeg ikke engang ønske? — Og det lover De mig? —

Betty.

Gierne! naar min Fader tillader det? —

Darby.

Var kun Deres Fader her alt!

Siette Optrin.

De Forrige. Jerry.

Jerry.

Mylady! Berten raabte op til mig, og bad mig sige Dem, at den Herre, De har bestilt Værelser for, var i Porten med Lord Linby. (Jerry gaaer)

Sarbridge.

Seer De, hvor Himlen søyer Deres Ønsker? —

Darby.

Han er der altsaa! Kom Betty!

Lady.

Hvorhen Darby?

Darby.

Darby.

At kaste os for hans Fodder. —

Ladn.

De er hans Fiendes Søn! Min Broder er hæftig;
Naar han saae Dem, saa uformodentlig, vilde han blive
saa opbragt, at vi forgiæves vilde søge at indtage
ham til Deres Fordeel. Gaae ind i Deres Kammer.

Darby.

Betty?

Betty.

Lyd De min Tante! Jeg siger Dem altsaa ikke
Farvel — —

Darby.

Men om han nu ikke røres! Maae jeg da see
Dem endnu engang? Løber De mig det? —

Betty.

Hvorfor skulde han ikke røres? Skynd Dem!
Jeg hører hans Gang. —

(Darby gaaer, i det han kommer til sin Dør,
vender han sig med et Omheds Blik til
Betty)

Enven-

Syvende Optrin.

Betty, Lady Rusport, Linby, Wilborn,
Sarbridge.

Betty.

Hvor han elsker mig! Gud! giv mig at gjøre
ham saa lykkelig, som han er værd, og som han da
vil gjøre mig. —

Lady.

Fat dig. Der er din Fader. —

(Wilborn og Linby kommer ind, Betty løber i
Wilborns Arme, og siger)

Betty.

Ha! min Fader!

Wilborn.

Kiære Betty! Du elsker mig da som før! God
Dag min Søster! Lord Sarbridge her? —

Sarbridge.

Jeg hørte du skulde komme, og iilde hid at om-
favne min gamle Ven! — Du lever vel?

Wil-

Wilborn.

Mogenlunde. Men snart haaber jeg at leve bedre, jeg reiser til Boston i Dag. — Vil min Betty følge mig? —

Betty.

Alt for længe har jeg savnet den Glæde, at være hos en elsket Fader, til jeg selv skulde berøge mig den endnu længere. —

Wilborn.

Gode Pige!

Sarbridge.

Saa er det da vist, du vil til Boston — Men af hvad Aarsag? —

Wilborn.

Hvad vil du, jeg skal gjøre længere i et Land, hvor Frihed er et tomt Ord, hvor de Mægtige undertrykke ikke allene deres Medborgere, men Lovene, Lovene selv. —

Sarbridge.

Trækkene i dette Skilderie ere vel stærke. Jeg vil ikke nægte, at de mægtige jo undertiden misbruger Deres Bælde, men saa har det steds været, og ofte værre end nu, og dog er du ikke reist. —

Wilborn.

Nei! det har aldrig været, som nu.

Sarbridge.

Siig det har aldrig trykt dig før nu. Vi ere saa villige til at giøre vor Sag til Statens, og til at troe, den undertrykkes, naar vi ikke faae, hvad vi troe, der tilkommer os — Men hvori forurettes du saa høylig, at du vil forlade dit Fødeland?

Wilborn.

I Boston er jeg i det mindste sikker paa ikke at møde nogen Darby. —

Sarbridge.

Uforsonlig? Wilborn! Det er du dog vel ikke?

Wilborn.

Har da Darbyerne nogen Tid tilladt mig at forsones. — Naar jeg har villet tilgive dem een Fornærmelse, har de udøvet tie endnu værre. Har ikke i Dag den unge Darby — —

Betty.

Hvis min Fader kiendte ham som jeg.

Wilborn.

Ja, du kiendte ham da han var et Barn, da
kunde

Kunde jeg selv lide ham; men nu er han sin Faders værdige Søn! —

Betty.

Jeg kiender ikke hans Fader!

Wilborn.

Da skal jeg lære dig at kiende ham med saa Ord.
Det er en nedrig egennyttig Kryber!

Betty.

Forlad mig, min Fader. Trækkene i dette Skil-
derie ligne vist ikke Sønnen. Han eier det ædelske
Hierte.

Wilborn.

Min Datter! Dit Hierte dommer andre efter sig
selv. Og jeg elsker dig endnu høiere for denne Tænke-
maade; men viid, du kiender ham ikke nok til at dom-
me ham.

Sarbridge.

Og du, som din Alder stedse har holdt saa langt
fra ham, hvor kiender du ham da saa nøie, at du tør
fordømme ham! Hører der ikke langt nøiere viffere
Kundskab dertil? Og hvorfra kan du have den? Af
Beskrivelser? Betænk, hvor usikre disse ere, hvor tungt
det er at see med en andens Dine, især (med et bittert
Dielast

Diefast til Linby) naar denne har sin Fordeel af at see Feil. —

Wilborn.

Efter hans Handlinger dommer jeg ham og ikke efter Beskrivelser.

Betty. (affides til Sarbridge)

Mylord! — Darby hører alt dette! — Betænk —

Sarbridge.

Jeg skal forekomme det, jeg vil gaae ind til ham. Wilborn! jeg vil tale med dig siden om den Sag. Jeg skal herind og besøge en god Ven, der er din Naboe. Farvel saa længe. (Sarbridge gaaer)

Wilborn.

Farvel Mylord! Det er vist ogsaa en Ven af Darby, har man sagt mig.

Betty.

Den unge ærer den ædle Mand, som sin Fader, og kan De troe Sarbridges Ven i Stand —

Wilborn.

Men jeg har jo sagt dig, du kender ham ikke. Hans Handlinger —

Betty.

De skal friekende ham. Havde min Fader hørt det

det Tilbud, jeg i Dag med den varmeste Beundring hørte af Mylord Linby — Han vil give Dem sin Forsikring om Afstaelfe —

Wilborn.

Der seer du just hans Erædsfæd. Det samme Kunstgreb, hvormed jeg seer, han har blændet dig, din Tante, Linby, troede han ogsaa, skulde have slaaet an hos mig. —

Betty.

Hvordan? blænde os? Darby?

Wilborn.

Ach! det er en Strøg af hans Fader, han har bildt sig ind, at Biergskotten, som han pleier at kalde mig, vidste ikke, at en Umyndigs Forskrivning gielder ikke. —

Betty.

Hvordan? Linby? —

Linby.

Det er sandt, Darby er ikke myndig endnu —
men —

Betty.

Min Fader! jeg er forsikret paa, Darby har aldrig tænkt paa at bedrage Dem. —

Wil-

Wilborn.

Min Datter! Du er alt for godtroende, du kender ikke Darbyerne. —

Lady.

Men naar var du saa mistroisk? Du pleiede jo at holde det for et Tegn paa et slet Hierte.

Wilborn.

Jeg troer endnu alle, uden de, der engang har bedraget mig. —

Lady.

Forlad mig min Broder, jeg kender Darby nsie, og bærer Agtelse for ham. —

Wilborn. (noget stød)

Det er forunderligt, I vil alle sige mig imod. Det kan gierne være, du har Agtelse for ham, skal han derfor være uden Forskillelse. Pleier Fruentimmer at tage deres Agtelse for nogen, fordi han besidder en Kunst, som de selv ere stolte af at være store i — men nok herom — Jeg kunde let blive for hæftig! — Jeg bad Dig, min Søster, at tage herind paa det vi kunde være friere. — Jeg haaber altsaa, at vi kan reise endnu i Dag. — Men det er sandt, jeg skulde først tale noget med Dem Linby!

Betty.

Betty.

Min Fader ønsker at være een med Lord Linby,
min Tante! Vi vil ikke være til Uleilighed. —

Lady.

Du har Ret. — Lord Linby! jeg veed, De er
Darbys Ven. (fortroelig, i det hun gaaer forbi)

Ottende Optrin.

Linby.

Bilborn.

Linby.

Denne Lord Sarbridge er uden Tvivl en god
gammel Mand, men han er for meget Darbys Ven,
og jeg frygter — —

Bilborn.

Nu hvad frygter De?

Linby.

Da han tillige er Lord Southamptons meget gode
Ven, frygter jeg, det vil være tungt at drage South-
ampton fra Darbys Partie.

Bilborn.

De har Ret, han har Southamptons Fortro-
lighed. —

Linby.

Linby.

Jeg har ogsaa nogen Adgang til Southampton, jeg skal see at bringe ham paa Deres Side, ved at foresille ham Retsfærdigheden af Deres Sag, thi enhver anden Maade er mig og Dem uansændig.

Bilborn.

Unge, ærefædre, retskafne Mand! Din Tænkesmaade er en Britte ansændig! Gjør du min Søn denne Tjeneste, bliver du min Sønns Belgiorer, da bliv hans Broder. Sag det kostbareste, jeg eier, til Beviis paa min Erkiendtlighed. Betty skal være din, om du vil, om hun vil, thi jeg vil ikke paatvinge hende en Mand, ligesaa lidt som hun maa paatvinge mig en Svigersøn; — Dog hun vil vist elske sin Broders Belgiorer.

Linby.

Min Herre, Deres Godhed beskæmmer mig. Deres Datter er en Skat, som den største Mand maatte være stolt af at besidde.

Bilborn.

Den retskafne Mand er den største i mine Dine —
Og De er retskaffen.

Linby.

Linby. (Gjør en stum Compliment.

Imidlertid — Lord Darby er en Mand, jeg har
Agtelse for, hans Søn var min beste Ven, da vi var i
Oxford. Hvis de ved et venstabeligt Forlig —

Wilborn.

Hvad?

Linby.

Det bør De. Tael selv engang med den gamle
Darby. Dretudere, onde Raadgivere kan have forleedt
ham og Dem. Sligt afgjør en mundtlig Samtale best. —

Wilborn.

Jeg tale med Darby!

Linby.

Det bør De.

Wilborn.

Hvad troer De, jeg kan udrette derved?

Linby.

I det mindste har De da intet at bebreide Dem.
De har gjort alt for at tilveiebringe Forlig, og betænk,
om det lykkes Dem? Betænk den dydige Glæde det
var for Deres Hjerter, hvis —

£

Wil-

Bilborn.

De har Ret. Den Mischag, at være nogle Døgn
blif hos min Uven, var meer end betalt, naar jeg derfor
kunde kiøbe mig hans Venskab. Ja! De kan føre ham
til mig om tre Timer. Naar jeg da har talt med
ham, er det Tids nok at tale med Dem om det, jeg
nu vilde have sagt Dem. — Og jeg behøver slet ikke at
tale med Dem derom, hvis han indgaaer Forlig, som
jeg ønsker, som De ønsker — Lev vel saa længe. — Jeg
maa ind at see min kiere Betty. Linby! De kan ikke troe,
hvad det er for en Glæde for en Fader, at see sin Datter
saa elskværdig! De fortjener at smage denne Glæde. De
vil vist engang erfare det, og da skal De give mig Ret. —

Niende Optrin.

Linby eene.

Linby. (gientager spottende Bilborns Ord)
Hvis han indgaaer Forlig, som jeg ønsker,
som De ønsker — Som jeg ønsker. Hahaha! Du
kiender mig ikke ret, gamle. Jeg samler jer ikke, for
det I skal forsones. Men ved denne Sammenkomst
skal

Skal eders Had ret bryde ud, og jeg haaber, det skal gaae
 saa vidt, at I aldrig kan forsones. Betty bliver da
 min! og du min kiære Darby tager lidt koldt Blye ind
 til en Hiertestyrkning i denne Ulykke. Rær havde han
 rørt mig i Dag, da han saa venstabelig bad Betty
 skienke mig den Elskov, som han ikke kunde nytte; jeg
 nænnede næsten ikke at gjøre ham ulykkelig. Men det
 gjør jeg jo ikke. Han vil jage sig en Kugle igiennem
 Hovedet, og med det samme skyder han Victoria for
 mig. Det undrer mig at han ikke alt har gjort det —
 Min Skyld er det ikke han martres saa længe af u'lyk-
 salig Elskov. Hvis da! Maaskee Sarbridges! den for-
 bandede Gamle kiender mig, det kunde jeg see paa
 ham — — Og han! gif herind til den unge Darby.
 Jeg maa skynde mig, og faae alting afgjort, imedens
 han er forhadet hos de Gamle; kommer han med,
 staaer jeg mig ikke. — Den gamle Ræv er mig for
 snedig. Jeg kunde! (en Pause af Eftertanke) Det
 gaaer an. — Jeg maae strax hen til min Darbys
 Fader. — (han gaaer.)

Ende paa Anden Handling.

Tredie Handling.

Første Optrin.

Darby Søn eene.

(Mellem anden og tredie Handling gaar Sarbridge ud fra den unge Darby, kommer igiennem Salen, og ud af den Dør, der er midt paa; noget efter kommer den unge Darby ud. Hans Mine, hans Tone udtrykke den kolde Fortvivlelse, han sætter sig ved Bordet)

Altsaa skal jeg endnu leve nogle Timer til Trods for mig selv! Det lovede jeg! Og til hvad Ende! Lord Sarbridge troer, han skal udrette noget til min Fordeel i denne Tid, den Drømmer! han troer sig mægtigere end min Skiebne! Det var ogsaa ham, der var saa vis paa, Vilborn maatte forsones! — Det er ham, der hindrede mig at døe, at ende min Qual. Det er ham, som kaldte Betty til Hielp, for at nøde mig til at forlænge den. Kunde jeg endda see hende i den Tid! — Hun lovede mig det, men det kan hun vel ikke? Hvor skulde det kunde skee, da jeg ønsker det? — Jeg hører hendes Stemme. — hun synger. Endnu engang skal jeg nyde denne Forsmag paa Himlens Fryd. —

Betty.

Betty. (inden for)

Min Ven! Du venter mig forgiæves,

At see Dig, var mit sidste Haab!

At see Dig, før jeg fra Dig reves;

Men dog er Himlen mod mit Raab.

Din Thisbes Graad, som for dig rinder,

Dig lærer ei, hvor kær Du er,

En Muur mit vaade Øie binder,

Det seer Dig ei, skönt Dig saa nær.

Bei skal dog Elskovs Stemme finde,

Til Dig, trods alle Hindringer.

Hør sidste gang din Elskerinde.

Hør sidste gang — Du er mig kær,

Lev vel! Lev vel, jeg skal bortgræde

Qvalsefulde Dage langt fra Dig.

Ha! undtes mig endda den Glæde,

At haabe, Du blev lykkelig. —

Medens Betty
singer, sidder
Darby i Begyn-
delsen med en Art
af om Enthusias-
me; men under
Sangen bliver
han mærkelig
mørkere igjen.
han gientager un-
der tiden med
dæmpet Stemme
eet og andet Ord
af hendes Arie;
disse Ord vil jeg
overlade til Ac-
teurens eget
Valg; Han bør
ikke gientage for-
end hun begynder
paa den anden
Strophe. Nu
tier hun, og han
bryder vildt ud:

Lykkelig! Lykkelig uden dig! — Ligesaa lidt, som
jeg kan leve uden dig! — Selv denne Himlens Glæde,
din Engle-Røst, din Sang anvender Skiebneen til min
Marter! Din Yndlings Arie, Thisbes Afskeds-Sang,
som skænkte mig saa tit den saligste Henrykkelse, den
lyder mig nu skrekkelig — Ja! jeg føler det! — jeg
føler det! — det var din Afskeds-Sang! — Du vil

de, at jeg skulde høre det, du ikke kunde sige mig —
 Bei skal Elskovs Stemme finde til dig Trods alle Hin-
 dringer! Jeg forstaaer dig! Min Graad, som for dig
 rinder, dig lærer ei, hvor fiær du er? Hvor fiære
 jeg er! — Ha! — Vel — vel at jeg ikke saa dig,
 ikke saa din Graad! at den ikke ogsaa lærte mig
 din Kiærlighed, en Engels Lykke, og min Qual!
 Vel at jeg ikke saa dig! ikke saa den! Jeg var saa
 roelig for, og nu — nu da jeg blot hørte dig!
 Roelighed og alt er borte. — Dog snart skal jeg
 finde Roe og alt, og dig igien. — I Himlen skal
 jeg snart finde Siæle, som din. — Snart? —
 Bød Du mig ikke at opsætte det? — Ha! — —
 (han synker lidt efter lidt i sin forrige Tilstand igien, som
 han var bleven bragt ud af ved Betty's Sang.) Ha!
 Lord Sarbridge!

Andet Optrin.

Darby Søn. Sarbridge.

Sarbridge.

Ru min Ven! jeg kommer at bringe Dem
 Haab! —

Darby.

Darby.

Haab! jeg vil intet Haab have. Jeg er fied af at see ethvert feile. —

Sarbridge.

De burde dog høre mig! Jeg har været hos Southampton, hos Deres Faders, hos Wilborns Procurator. Jeg har fundet min Formodning grundet. Jeg har giort vigtige Opdagelser. —

Darby.

Vigtige! ikke for mig; for mig er intet i Verden mere vigtigt. —

Sarbridge. (smilende.)

Ikke engang Miss Betty!

Darby.

Hun er for mig, som hun ikke var i Verden! Jeg har hørt hendes Farvel! —

Sarbridge.

Da haaber jeg, De skal snart komme til at see hende igien. —

Darby.

Det haaber De! (denne hele Scene declamerer Darby med Fortvivlelsens spottende Kulde)

Sarbridge.

Wilde De dog høre mig! — Linby er en nedrig
Bedrager! —

Darby.

Ket Mylord! Saaledes behager De mig; Overbeviis mig herom, bliv ved, overbeviis mig om, at Betty er en Boleriske, der ikke elsker mig; da vil jeg være Dem forbunden! — Da vil jeg kunne affkye begge, og hade Dem, fordi De har sagt mig det. Des lettere vil det blive mig at forlade Verden, naar hverken Venkab eller Kiærlighed holder mig tilbage der. —

Sarbridge.

Darby! — Jeg vilde trøste Dem; men De er ikke i Stand til at modtage nogen Trøst. — De er ikke rolig nok til at tage mod Overbeviisning. —

Darby.

Roelig! er jeg ikke kold? —

Sarbridge.

Kold men ikke roelig; Deres Kulde er Fortviv-
lelsens høieste Grad. Mistroe denne Tilstand — da
er Sygdommen farligst, naar den saaledes døver den
Syge, at han ikke kan føle dens Smerter. — Kom
følg

følg mig ind i Deres Kammer, der kan vi bedre være i Rolighed. — Deres Fader og Linby skal komme her om meget kort Tid; De vilde vel ikke Deres Fader skulde finde Dem i denne Tilstand. —

Darby.

Hvorfor ikke? Alt er mig ligegyldigt. —

Sarbridge.

Gaae ind i Deres Kammer, om det saa kun skeede for at føye mig! De tillader, at jeg opholder mig nogen Tid inde hos Dem, medens Deres Fader er her. —

Darby.

Meget gjerne! —

Tredie Optrin.

De Forrige. Jerry.

Jerry. (til Sarbridge)

De befalte mig, Mylord, at passe paa, naar Lord Linby kom, nu er han der tillige med den Herre, der var i Dag hos min Herre.

Sarbridge.

Godt min Søn. Hvor saae du dem?

Jerry.

I Porten!

Sarbridge.

Kom da Darby!

(Darby renser sig som tankeløs, og gaaer ind i sit Kammer, Sarbridge vil følge ham, men Jerry holder ham tilbage og siger)

Mylord! De synes at formaae meget hos min Herre; vilde De ikke tale et got Ord for mig hos ham; Han betalte mig min Løn for en Time siden, og sagde, jeg kunde i Aften see mig om en Herre, han brugte ikke min Tieneste længer. Jeg veed han er ikke vred paa mig, for han gav mig endogsaa min Løn dobbelt. Og jeg vilde saa gjerne blive hos ham; det er saadan en iegod Herre. —

Sarbridge.

Du skal blive hos ham min Søn, det lover jeg dig! —

(Sarbridge gaaer)

Fjerde Optrin.

Jerry. Strax derpaa Lord Darby Faderen
og Lord Linby.

Jerry.

Gud skee Lov! jeg skal blive hos min Herre —
min eiegode Herre. —

Linby.

Jerry! er Lord Wilborn hjemme?

Jerry.

Den Mylord, der boer der? — jeg troer det.

Linby.

Og din Herre?

Jerry.

Han er hjemme. —

Linby.

Godt! Lad os være eene!

Darby F.

Det var jo min Søns Tiener — Det er sandt
Mylord, Tak for den Efterretning, De gav mig i
Dag. — Hvad mener De, Sværmeren sat sig stærkt
imod

imod at søge Emploi ved Hoffet, han havde sat sig i Hovedet at reise til Boston.

Linby.

Jeg veed det nok, Mylord, jeg talte med Deres Søn, han betroede mig sit Forsæt; jeg saae, det var forgieves, jeg raadde ham detsfra, jeg troede Deres Formaninger vilde frugte mere; derfor lod jeg Dem vide, han var her. —

Darby.

Men hvorfor lod De mig ikke vide, hvad han havde i Sinde?

Linby.

Jeg er hans Ven, og jeg vilde ikke gierne sætte Uvenskab mellem Fader og Søn. Overalt troede jeg, at naar han hørte det fordeelagtige Forslag, De havde at gjøre ham, skulde han gribe til med begge Hænder, og glemme sin daarlige Elskov — !

Darby.

Sin daarlige Elskov! hvad vil De sige?

Linby. (med en forstilt Forvirring, som om han havde sagt for meget)

Sagde jeg det? saa maae jeg have fortalt mig — I Sandhed — jeg tænkte ikke at sige det — (affides

saa

saar, at Darby skal høre det) Jeg usorgt! røbe
min Vens Hemmelighed! —

Darby.

Hans Hemmelighed! Forklar Dem.

Linby. (affides som før)

Skulde jeg sige ham det? — Dog jo! —
Skylden er ikke min Vens. Han er forledet, lokket
i Snaren — Maaskee jeg kunde udpirke ham For-
ladelse. —

Darby.

Hvad siger De? Linby? lokket i Snaren? hvil-
ken Milwood? —

Linby.

Ingen Milwood, Mylord! Denne Art Boeler-
ster ere kun farlig for unge uordentlige — for unge
Mennesker af deres Sønns Character er der et farligere
Slags, unge solende sædelige Piger —

Darby.

Altsaa saadan en! Tænkte jeg det ikke nok; det
er Frugten af disse forbandede skionne Videnskaber,
disse Poeter, Romaner og Comedier — Og maaskee
er hun endog af ringe Stand?

Linby

Linby.

Nei han er hans Ege. Kort! — jeg kan ikke følge det for Dem, det er Lord Wilborns Datter, der slæber ham bag sin Triumph-Vogn.

Darby.

Lord Wilborns Datter! —

Linby.

Kimelig viis troede hendes Fader paa denne Maade at vinde sin Proces, og hvor lidt han bedrog sig heri, kan De see af det Tilbud, Deres Søn har ladet ham gjøre i Dag — (Linby tager et Papir op, og leverer Darby, denne modtager det, læser, og siger)

Darby.

At lade Stamgodset gaae fra vort Huus?

Linby.

Nu vil De let kunne begribe, hvorfor han er reist hid, og naar De horer, at hans kiære Betty reiser med sin Fader til Boston i Dag, vil De ogsaa kunde begribe, hvorfor han vilde reise derhen. —

Darby.

Nu! og han talte saa stolt om Værd og ædle Hensigter. — Ja! naar brugtes disse Ord uden til
Rappe

Kæppe for Egennytte eller Daarlighed! Og Lord Wilborn! den Kobbler vil jeg ikke see!

Linby. (affides)

Det gaaer godt! — (til Darby) Jo Mylord, tael De med ham, og see at true ham til Forliig. Jeg var hos Miss Arlington i Dag med Deres Foræring — hun lovede at tale med Lord Southampton om Deres Sag, naar han spiste hos hende i Aften — Sarbridge har alt været hos ham, og revet ned, hvad jeg havde bygget op. Og kommer han til at tale sidst med Southampton, saa er al vor Møie spildt. Det var best, om De kunde skrække Wilborn til Forliig. —

Darby.

De har Ret. — Den forbandede gamle Sarbridge er mig ogsaa allevegne i Veien med sin Uerlighed. —

Linby.

De tillader da, jeg henter Lord Wilborn. —

Darby.

Siden De troer, det er min Fordeel, Linby! —

(Linby gaaer)

Femte Optrin.

Darby Fader, siden Linby og Bilborn.

Darby.

Min Søn elsker Lord Bilborns Datter! Hum — hvis hun var eeneste Datter, var det endda noget; men hendes Broder er neppe saa søielig at legge sig til at døe, for at gjøre min Søns Galskab fornuftig — Denne Linby gjør mig mange Tjenester, jeg skulde belønne ham; jeg maae see om jeg ikke kan faae ham gift med min Niece. Men der er de — Deres Tjenester, Mylord! De lever vel? —

Bilborn.

Jeg takker Mylord! Lord Linby siger De vil tale med mig om min Proces —

Darby.

Jeg vilde raade Dem at forlige den, og modtage en Sum Penge for Deres Paastand, saa sparte vi begge Processens Omkostninger, især De, som ikke faaer noget for det.

Bil.

Wilborn.

Intet — er De vis paa det? (Wilb. begynder denne Scene med en tvungen Høflighed, som stedse formindskes)

Darby.

Femmelig.

Wilborn.

Da troer jeg dog min Ret ustridig; —

Darby.

Det staaer til Dem, hvad De vil gjøre. Det var blot et velmeent Raad. —

Wilborn.

Velmeent! velmeent af Dem?

Linby.

Mylords, De blive saa hidfige?

Darby.

Forstaaer De mig? Vil De ikke modtage mit Tilbud, saaer De slet intet. — (trodsig)

Wilborn.

Hvad har De givet Deres Dommere for denne Visshed? — (meget hidfig)

Darby.

Hvad vil De sige dermed?

§

Linby.

Wilborn.

At jeg kiender de Midler, hvorved De vil tilsnige sig Stamgodset.

Darby.

J det mindste vil jeg ikke kiobe det for min Datter. —

Linby. (affides)

Det troer jeg, siden du ingen har; — Bravo!

Wilborn.

For min Datter? hvad vil De sige dermed? —

Darby.

De forstaaer mig ikke? jeg faaer da at forklare mig tydeligere — De er en Kobbler! —

Wilborn. (triner et Skrit tilbage, og lægger Haanden paa Kaarden)

Darby!

Linby. (Lader, som han vil gaae imellem)

Men Mylord! —

Wilborn.

Tilfide Linby! Bagvaskeren bør straffes.

(han vil trænge ind paa Darby, der er gaaet et Skridt tilbage fornøiet over, at Linby hindrer Wilborn; alt dette skeer paa et Dieblis, Sarbridge styrter ind fra den unge Darbys Kammer, Linby bliver noget forvirret derved, men fatter sig strax.)

Glette

Siette Dptrin.

Sarbrige. De Forrig.

Sarbridge.

Ja, Bagvaskeren bør straffes; men det er ingen af eder, mine Venner; Lettroende har I været, det er Ederes Feil, og dog — er et Menneske at lasie, fordi han overvindes af Dævle-Trædsfthed? — Linby! Hvorfor giver De ikke disse Herrer nogen Oplysning i deres Tvistighed?

Linby.

Jeg, min Herre?

Sarbridge.

Ja! hvem kan det bedre end De, som har været begges Fortroelige. Det er Dem, der har misbrugt Darbys Fortroelighed, der har bevæget ham til at giøre Lord Vilborn de forhaanende Tilbud, som han med Billighed er forbittret over. — Jeg veed Deres Hensigt. — Var det ved de Midler, De skulde søge at naae den? Foragtelige! —

F 2

Linby.

Linby.

Min Herre! De fornærmer min Ære! Og De veed, hvad Erstatning en Adelsmands fornærmede Ære udkræver.

Sarbridge.

En Adelsmand! — Deres fornærmede Ære! — Er De da Adelsmand? Er De Mand af Ære? Overbeviis mig derom; og De skal faae al den Erstatning, De kan forlange. Men Beviiset vilde nok falde Dem tungt?

Linby.

Mylord! — (denne Scene begynder Linby med en affectert Gripostighed, som lidt efter lidt forsvinder)

Darby.

Men Sarbridge?

Bilborn.

Hvad vil alt dette sige?

Sarbridge.

Jeg skal strax giøre Dem det tydeligt. Denne smukke Herre havde Die paa Miss Bilborn. Han troede at rydde adskillige Hindringer af Vejen, ved at giøre Deres Fiendskab uforsonligt. For at kunde giøre dette, tilsneg han sig begges Vensteb.

Linby.

Linby.

Men Mylord!

Sarbridge.

Jeg veed, han har søgt at gjøre mig forhadet hos Dem, mine Venner. —

Linby.

Men — — Hør mig! Mylord! — — (forvirret)

Sarbridge.

Vie, til jeg har udtalt, kan De da forsvare Dem, saa tael. — Darby! har han ikke sagt Dem, at han har talt med Southampton til Deres Fordeel?

Darby.

Jo vist. — —

Wilborn.

Den Skielm! —

Sarbridge.

Og tvertimod, har han — ikke selv, thi Lord Southampton agter sig selv formeget til at stænke ham sin Fortroelighed — men ved andre, som han ved de foragteligste Midler har bragt dertil, søgt at faae ham til at domme til Wilborns Fordeel? Maitresser, Kammerpiger, Lichere, alt har været ham godt nok — —
Siig nei, om De kan. —

Darby.

Den Bedrager! —

Linby.

Men Mylord! —

Wilborn.

Saa vilde du, jeg skulde vinde min Proces paa
saa nedrig en Maade? Saa nedrig troede du mig?

Sarbridge.

Hvorfor ikke! Man maaler gierne andre efter sig
selv. — Rægt om du kan, hvad jeg har sagt; og kan
du ikke, tør du da sige: Du er en Adelsmand, en Mand
af Værd. —

Linby. (samlers sin sidste Stoltthed sammen)

Mylord! vi tales ved siden —

Sarbridge.

Troer du at skrække mig; — Jeg er vant til
at stride for mit Fædeland, at see dets Fiender under
Dinene, jeg vil vist ikke frygte for en Stiemand, som
hans onde Samvittighed vil gjøre modløs. — Ellers
inden han gaaer, skal jeg formelde ham Lord Sout-
hamptons Compliment, og takke ham, fordi han i sine
Breve til Lord Darby har tillagt ham en smuk Mai-
tresse

fresse, som han ikke har. Han lover, ikke at glemme det ved Leilighed. —

Linby.

Og saaledes maa jeg lade mig forhaane! Ha! jeg har fortient det — (løber bort)

Sarbridge.

Det gjorde mig ondt, jeg maatte beegne ham med saa megen Haanhed; men skulde han bringes til at fortryde sin flette Opførsel, maatte det skee ved at lade ham føle alt det fornedrende deri, forbedrer denne Tildragelse ham, som jeg haaber, da skal han have Grund til at velsigne min Bitterhed, og jeg skal vise ham, at det var ikke Fiendskab mod ham, der var Grund dertil. Men nu seer mine Venner, hvem der har ophidset dem begge. Hvad siger De nu —

Bilborn.

Jeg siger, vi har gjort hinanden Uret; og vi vil forsones, hvis Darby vil som jeg. —

Darby.

Nei! jeg er ikke noiet endnu. Jeg har seet et skriftligt Tilbud fra min Søn om at afstaae Stamgodsset — Det er hans Haand, det kan Linby dog ikke have opdigtet. —

Wilborn.

De har Ret — Det er vist af Deres Fabrique.
Sarbridge.

Alt hidfige igjen! — Et Dieblis — saa skal
jeg oplyse dette. (ved Darbys Dor) Kom Darby! kom!

Ottende Optrin.

De Forrige. Darby Søn.

Darby S. (stodse i den tankeløse Tilstand,
hvori vi saae ham sidst)

Hvad befaler De! Mylord —

Sarbridge.

Man forlanger Deres Erklæring om dette Do-
cument.

Darby F.

Er det ikke din Haand?

Wilborn.

Er denne Forfkrivning ikke fra Dem?

Darby S.

Jeg har ingen Grund til at nægte det.

(Sarbridge gaaer ind til Lady for at forberede
hende og Betty til det følgende, og un-
derrette dem om, hvad der gaaer for sig.)

Darby

} næsten
paa
en gang

Darby F.

Saa havde Linby jo i det mindste Ret heri.

Wilborn. (affides)

Jeg troede nok, det var en Strøg af den gamle.

Darby F.

Ha! Mylord! De burde skamme Dem?

Wilborn.

Bed Deres Opsørsel mener De vel — De har Ret, det er en Skam for den hele Brittiske Adels, at een af dem fører sig saaledes op.

Darby F.

Hvad vil De sige? De vil vel aldrig bilde Folk ind, De er forurettet?

Wilborn. (til Darby Fader)

Troer De ikke, jeg seer Deres Anlæg? — Det var lidt plumpt. De troede ikke, jeg vidste, Deres Herr Søns Forskrivning gieldte ikke! Og De! unge Mylord! kunde laane Deres Haand, Deres Navn til saa foragtelig en Sviig!

Darby S. (vildt og for sig selv)

Foragtelig! — herlig! herlig! Bettys Fader foragter mig. —

Darby F.

Nei det er alt for artig. — Jeg troer Mylord vil skyde Skylden paa mig?

Wilborn.

Hviler den maaskee ikke paa Dem? Deres Søn Alder er nok til at frikende ham for at have opspundet saa nedrigt et Konstgreb — Udfore det kunde han, siden han er Deres Søn. —

Darby S.

Nei jeg kan ikke udholde det. Det jeg gjorde for at forsoner Dem, ophidser Dem endnu mere. (han kaster sig for Wilborns Fødder) Foragt mig ikke Mylord! had mig ikke! jeg er uskyldig! min Hensigt var god! Beflag mig, at — —

Wilborn. (afbryder ham spottende)

Staae op Mylord! Jeg beklager Dem, De har alt følt, hvormeget Lasterne fornedre. — Overalt, naar De forseer Dem, bør De stedse beklages og aldrig lastes; hvad kan De til, at De er Lord Darbys Søn. —

Darby S.

Han vil ikke høre mig! — Himmel! Du styrer mit Forsæt.

Darby

Darby F.

Ach! du skulde blevet liggende, min Søn, det
flædde dig saa godt. Han har formodentlig lært sig til
for Deres Datters Fodder.

Wilborn.

Min Datter! Bliv ved! De sagde ogsaa noget
sligt før!

Darby F.

Stil Dem ikke saa uvidende an; De forstaaer
mig ret vel. —

Wilborn.

Mylord! ingen Spotten! mindst naar De taler
om min Datter. — Hun er sin Faders Stoltthed.

Darby F.

Det troer jeg gierne. — Det er ogsaa en Lykke
for en Fader at have en Datter, der saa vel veed at
befordre hans smaae Hensigter.

Wilborn.

Smæe Hensigter? Forklar Dem!

Darby F.

Nu vel da! siden De ikke vil forstaae mig! Deres
Datter og min Søn — —

Wilborn

Wilborn.

De skulde elske hinanden? min Datter skulde elske Deres Søn — Rei hun vil vist ikke paadrage sig sin Faders Forbandelse? —

Darby F.

Deres Forbandelse?

Wilborn.

Ja den hviler paa Navnet Darby!

Darby F.

Dog vel ikke naar Deres Datter bar det?

Wilborn.

Da dobbelt.

Darby S.

Hørte De det? Grusomme! var det derfor De kaldte mig ud, for at berøve mig min Siæls Rolighed; det eeneste Skiæbne havde ladet mig beholde? At jeg skulde døe i Fortvivlelse! — Og De kalder Dem min Ven! — De er grum som min Skiæbne!

Sarbridge.

Jeg haaber Udsaldet skal vise, med hvad Grund De beskylder det høieste Væsen, og det skal frikende mig! —

Darby

(under disse Repl. kommer Sarbridge ud fra Lady, da den unge Darby, som hidtil har staaet siim af Fortvivlelse, seer ham, løber han hen til ham)

Darby F. (som spodsk har betragtet Lord Wilborn)

Jeg troer De vil anstille Dem vreed.

Wilborn.

Anstille mig! — Fordi De bruger Forskillelse, troer De da, en ærefri Mand kan nedlade sig dertil?

Sarbridge.

Men Mylords! længe hører jeg paa Dem med Forundring; De forstaae ikke hinanden; hvad tænker De at udrette herved?

Darby F.

De har Ret; jeg kan intet udrette! Derfor vil jeg gaae.

Sarbridge.

Vie dog Darby! — Blive Sagerne ikke nu oplyste, blive de det nok aldrig. — Tillader De mig at stræbe at udvikle dem? Vil De besvare mine Spørgsmaal? —

Darby. F.

Jeg gierne (spodsk) dersom Mylord finder sig deri —

Wilborn.

Oh! hvem der har en god Sag, tillader gierne den bliver sat i sit fulde Lys.

Wil-

Sarbridge.

Siig mig, Wilborn, hvad er du bredt for?

Wilborn.

Dette smukke Tilbud (han viser Sarbr. Docum.) er blevet mig gjort i Dag. Han er umyndig; naar jeg nu havde troet ham, var jeg da ikke bleven bedraget?

Sarbridge.

Veed du det sikkert? — Men om nu den unge Darby tænkte saa, at en ærefiær Mand holdt stedsse sit Løfte; og at der udfræves ingen Alder til at være ærefiær; — om han er retsindig, hvad da? —

Wilborn.

Da havde jeg gjort ham Uret, men det er kun et Om — Det kan ikke være saa; er han ikke Lord Darbys Son? —

Sarbridge.

Wilborn! — Og naar jeg nu staaer dig inde for, han er retsindig, hvad da? —

Wilborn.

Jeg har lært at kiende den, som bestyldte dig — dig troer jeg —

Darby

Darby F.

Ja det staaer jeg ogsaa inde for. — Deres dydige Datter har taget ham for vist til, Han skulde være saa fornuftig. —

— Vilborn.

Endnu engang min Datter. — Har han Ret, Sarbridge? Elsker hun Darby? —

Sarbridge.

Det kan hun selv best besvare. — (han gaaer til Vilborns Bærelser) De behager Miss! —

Sidste Optrin.

Darby Fader og Søn, Vilborn, Sarbridge, Lady Rusport, Betty.

Vilborn.

Elsker du Darby? —

Betty.

Ja min Fader! tilgiv mig! tilgiv Deres Datter! ja hun elsker Darby, Deres Modstanders Søn.

Darby F.

Th der siger hun ham jo noget splinter nyt.

Wils

Wilborn.

Lord Darbys Son? Hvorfor ham? Hvorfor valgte du just min Fiendes Son? —

Betty. —

Har vi Valget, hvem vi vil elske? — Kiendte min Fader ham, da tilgav De mig let; jeg er opdraget med ham; jeg kiender hver Drift, hver Dyd i hans Siæl.

Darby F.

Hun elsker saamen min Søn's Dyder. —

Wilborn.

Lord Darby? (med Forundring til Betty)

Darby F.

See! Saa vidste De da ikke det før? — Stil dem dog ikke saa fremmed an.

Wilborn.

Lord Darbys Son! — Betty!

Betty.

Jeg sagde det nok, min Tante, min Fader vilde hade mig derfor.

Lady.

Hans faderlige Kierlighed kæmper med hans Brede; men snart vil Kierlighed vinde. —

Darby.

Darby F.

Har da Mylord ikke givet sit Samtykke dertil?
Det havde jeg dog tænkt; De kunde saa have Deres
smaa Fordeele deraf —

Wilborn.

Nei jeg har ikke samtykket det, og hvis jeg sam-
tykker, saa gid —

Sarbridge. (afbrøder ham og siger)

Wilborn! — hvorfor vil du ikke samtykke det?
Du seer ham uskyldig i det eeneste, du havde imod
ham; eller vil du maaskee endnu fornærme ham ved
flere ubillige Mistanker? —

Betty.

Min Fader! De har stedse attraaet at giøre De-
res Datter lykkelig; Betty gif aldrig ubønhørt fra
Dem! forskyd ikke første Gang i Verden den Bon,
hvorpaa mit Livs hele Lykke berøer. Min Fader hør
Deres Datter! Deres Betty!

Wilborn.

Din Koff trænger dybt ind i mit Hierte; Natu-
rens Koff foreener sig med din; Jeg kan ikke mod-
staae! — Hvis han elsker dig? —

B

Betty.

Betty.

Berøer min Lykke derpaa, da er den vis og evig —

(Sarbridge griber Darby S. Haand, og leder ham hen til Bilborn, D. S. har denne hele Scene igiennem staaet tabt i dørst Fortvivelse)

Sarbridge.

Bilborn! læs i dette Blik, i denne Mine, hvad han udstaaer af Frygt for at tabe din Datter, og lad det sige dig hans Kierlighed. —

Bilborn.

Jeg ønsker at see min Datter lykkelig! De elsker hende saa høit, at jeg er vis paa, De vil giøre alt for, hun kan blive det. — Hun er din. Vær fra nu af min Son, og elsk hende stedse som nu. —

Darby S. (glad med eet)

Kan jeg andet? —

Darby F.

Jeg vidste nok, De lod Dem bevæge. —

Darby S.

Betty! Du er da min!

Betty.

Mangler vi ikke endnu Deres Faders Samtykke?

Darby

Darby S. (tager Betty ved Haanden,
og gaaer til sin Fader)

Min Fader! —

Darby F.

Lael ikke til mig om dette Egteskab, jeg kan
ikke give mit Minde dertil. Din Lykke ligger mig paa
Hjerte — —

Darby S.

Min Lykke! er da nogen Lykke at ligne mod den
at besidde hende?

Darby F.

Nok jeg giver ikke mit Samtykke dertil!

D. S. (vild igjen)

Herlig! Himlen gjør mig til Tantalus; jeg har
Lykken i mine Hænder, og den forsvinder; Jeg skal da
ikke besidde dig, Betty! — —

Betty.

Ha! Darby! jeg lider, som De.

Wilborn.

Min Datter! den kolde haarde Mand er ikke værd,
du skulde kalde ham Fader; foragt den, der foragter
dig; Om toø Timer forlade vi Engelland. —

Betty.

Ha! min Fader! det er ikke ham — Det er Deres Datter, det er den uskyldige Darby, De straffer dermed. — Han skal da lide, fordi han elskede mig? — (til D. F.) Mylord! vær ikke ubevægelig, gjør Deres Søn — gjør os alle lykkelige med et Ord! Derved vil De igien stadfæste det næreste Bendskab mellem de to uenige Huse; samlede skal vi velsigne Dem, og bestræbe os, at gjøre Dem saa lykkelig, som De da gjør os! og De skal blive det! — De skal leve i Deres Børns, Deres Venners Skød; Ha! Mylord! vidste De, hvor sødt det er at leve blandt dem, man har gjort lykkelige. Er det ikke den Algodes rene Glæde at see de Skabninger, han gjør lykkelige! Nyd denne Gunders Lyst. —

Darby F.

Nu Frosen, det undrer mig ikke, at min Søn er blevet indtaget af Dem, siden De taler saa herlig for sig. — Men det er Skade, Deres Tale ingen Indtryk gjør paa mig. Hvor lange har De vel studert til Len? — Ifald det ikke var Dem formeget til Uleiligheds, vilde jeg bede Dem sige mig, med hvad Ord jeg bevægeligst kunde sige min Søn,

Søn: at han har at vælge mellem at forlade Dem,
og min Forbandelse. —

Betty.

Deres Forbandelse! Lad os reise, min Fader!
— ikke opvække Had imellem Fader og Søn. —

Darby S.

Nei Betty, reis ikke — Da, da vilde jeg ha-
de, bande, afstøje det Umenneſke, der berøvede mig
Dem! —

Betty.

Nei Darby! Det ſkal De ikke; det vil De ikke.
De kiender Dyden for vel. —

Darby S. (i Vildſe)

Dyden! belønnes den maaskee! —

Betty.

Den belønner ſig ſelv. — Den maae jeg bringe
dette dyre Offer. — Jeg maa forlade Dem! Kie-
reſte Darby! —

Darby S.

Jeg er dem tier! — og De forlader mig!

Betty.

Jeg maa! Det staaer fast! Kom min Fader! —

Darby S.

Nei! tø! — Sarbridge! Lad nu Udfaldet frie-
kende Dem og Skiebnen. —

Sarbridge.

Oppebie det førend du bedømmer det. (til D. F.)
Dem Lord Darby hører jeg længe med taus Forun-
dring! — De har brngt de meest forhaanende Udtryk
mod Bilborn; og hvorfor?

Darby F.

Synes De ikke, det er Grund nok, at han har
saaet sin Datter til at fange min Søn i sine Snarer?

Bilborn.

Mylord! —

Sarbridge.

Koelig, kiære Bilborn! — Og De! heller
ingen Fornærmelser, Darby! — Skulde Linby ikke
være Skyld i Deres Forbittrelse? —

Darby F.

Han sagde mig det nok, men jeg seer jo selv — —

Sar-

Sarbridge.

At de elske hinanden! — Men Lord Wilborn har ikke vidst det før i Dag, og først i Dag har De aabenbaret det for hinanden — Troer De mig?

Darby. F.

Lord Wilborn kunde overbevise mig derom ved at afstaae Stamgodset —

Wilborn.

Jeg kunde være i Stand dertil — —

Betty.

Nei min Fader! De skal ikke opoffre min Broders Lykke for min — Jeg smagte Kiærlighedens Sødheder, jeg bør eene live dens bittere Følger. —

Sarbridge.

Beste Pige! Du fortjener at være lykkelig; Du skal være det, jeg skal være det, ved at gjøre dig det. Jeg er gammel, uden Arvinger, og Eyer af betydelige Midler; længe søgte jeg en værdig Arving til Dem; Nu fandt jeg den i Dig! Wilborn! Aftræd du Stamgodset til Lord Darby, mine Godser i Vestser skal erstatte din Søn dette Tab! Du, Betty! og du, Darby! skal herefter være mine Børn!

— Mine

— Mine øvrige Midler er eders. — Nu haaber jeg Lord Darby har intet derimod at indvende. —

Darby F.

Mylord! Deres Edelmødighed betager mig al — — (Sarbridge afbryder ham)

Sarbridge.

Tael ikke om min Edelmødighed, Deres Son er herester min; jeg har kiøbt ham! —

Darby S. (som imidlertid har staaet i Glædens stumme Henrykkelse)

Gud! Du er da min! Betty!

Betty.

Ved vor Belgiorers Edelmødighed. Kom lad os takke ham! —

Darby S.

De frelse mit Liv; De kienker mig Deres Formue; De fortienet at kaldes Belgiorer! men De gav mig Betty; hvad skal jeg kalde den, der gav mig Himlen? — Min Fader! — Hun er min ved dig! Ha! Betty! f!er du den Salighed, det er mig at kunde sige, Betty er min! —

Betty.

Betty.

Om jeg føler den! — Kan jeg ikke ogsaa sige,
Darby er min? —

Wilborn.

Hvor lykkelige! Og det ved din Edelmødige
hed! —

Lady.

Jeg vilde give Dem min Betsignelse, hvis De
trængte til den, men en Handling, som Deres fører
sin Betsignelse med sig. —

Sarbridge.

De har Ret! — Venner seer min Glæde! —

Darby F.

Lad os ei glemme en vigtig Ting over alt dette
— Mylord! den fordeelagtige Tjeneste ved Hoffet
vil De ved Lord Southampton let kunde forskaffe
min Søn. —

Wilborn.

Jeg vil ikke have min Svigersøn ved Hoffet! —

Sarbridge.

Og hvorfor ikke? Jeg tilstaaer, mange forder-
ves der. Men det er og kun stort, at være dydig
blandt Fristelser. Den uanfægtede Dyd fortjener ikke dette

Mavn. — Og Darby vil vist ikke fordærves der; Han elsker sin Betty; han elsker Dyden i hende; han vil frygte for at vanære sig i hendes Dine; hun vil opflamme Dyden i hans Bryst. Og hvilken Mand er ikke den dydige Hofmand? Hvormeget godt kan han ikke udrette? Han kan være de Undertrykkes, Sandhedens, Folkets Tolk. — Jo min Søn! følg du denne Vej.

Betty. (til L. Bilb.)

Men min Fader bliver dog hos os? —

Bilborn.

Jeg veed næsten ikke, min Datter. Jeg elsker ikke meget London — Dog jeg har jo Sarbridge og Eder der, og jeg troede stedse: at Helvede blev Himlen, naar man flyttede Englens derved. Ja! min Datter! jeg vil blive hos dig, glæde mig ved din Lykke, og være stolt ved din Dyd. —

Betty.

Og De min Tante! Dem skylder jeg min Lykke, uden Dem havde Darby og jeg neppe vovet at see hinandens Kiærlighed! Bliv hos os, og see Deres Værk! —

Lady

Ladny.

Gode Pige! Med Glæde skal jeg see din Lykke; Takket være Himlen! — Da min egen Elskov havde lært mig at kiende alle Elskovs Qvaler, vilde den dog, jeg skulde kiende dens Sødheder ved at see min beste Betty nyde dem.

Darby F.

Naar kan jeg tage Stamgodsset i Besiddelse? —

Sarbridge.

I morgen om De vil. (til D. S.) Nu min Søn er du lykkelig?

Darby S.

Betty er min! Spørg en Engel, om han er lykkelig i Himlen? —

Sarbridge.

Og du var saa vis paa, du blev det aldrig; Betænk denne Dags Tildragelser! — At din Fader, forleedt af Linby søgte at vinde sin Sag ved Dommerens Indst, at Lord Wilborn vilde reise til Boston, at Linby var troveløs, hindrede dig i dit Forsæt, at følge Lord Wilborn, søgte at ophidse din og Bettys Fader paa det høieste, at først jeg og siden Betty

Betty tvang dig til at leve, alt dette ansaae du for
 Forsølgelser af en grusom Skiæbne, nu seer du, at
 det var Midlerne til din Lykke. — Lær heraf, min
 Søn, at et Menneske aldrig i Verden kan indsee,
 hvad der er hans Lykke eller Ulykke, og mindst naar
 Lidenstaberne blænde ham, og da er han villigst der-
 til. Forsøgnets Veie ere usporlige for et dødeligt
 Die; kun dette veed vi, de fore alle til den Ret-
 skafnes Lykksalighed.

Ende paa den unge Darby.

